

СВОБОДА

Видає Український Народний Союз

Пам'ятаймо
про
Україну!

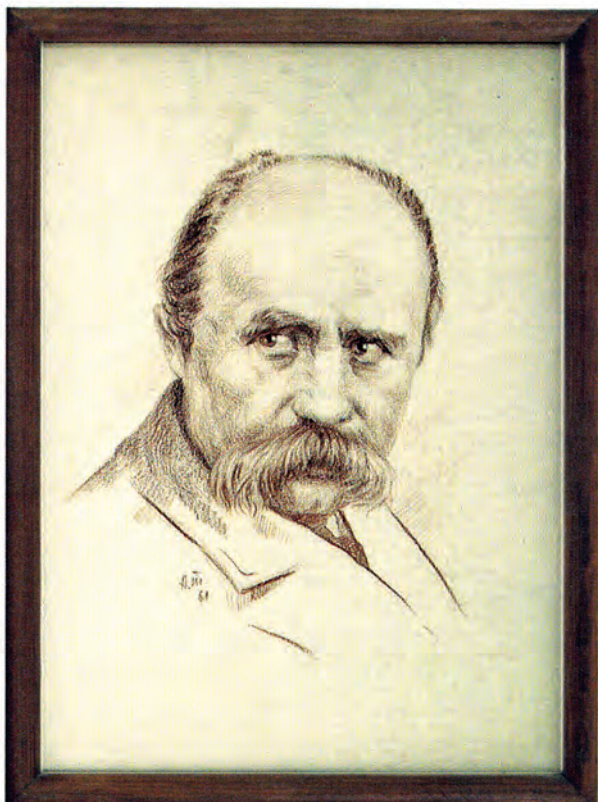
Рік 119, ЧИСЛО 10, П'ЯТНИЦЯ, 9 БЕРЕЗНЯ 2012 РОКУ

1893

Vol. 119, No. 10, FRIDAY, MARCH 9, 2012

\$1.00

9 БЕРЕЗНЯ – ДЕНЬ НАРОДЖЕННЯ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Григорій Томенко. „Тарас Шевченко“ (картон, олівець).

США стурбовані судами в Україні

Демократичний світ пильно стежить за нездоровим розвитком політичних подій в Україні, зокрема за небезпечними тенденціями в системі судочинства, яке запламувало себе переслідуваннями провідників опозиції. Нурче вміщуємо заяву Місії США в Організації безпеки і співробітництва в Європі щодо недавнього засудження колишнього міністра внутрішніх справ України Юрія Луценка

Як і Європейський союз, Сполучені Штати розчаровані звинувачувальним вироком, винесеним 27 лютого колишньому міністрові внутрішніх справ Юрієві Луценкові. Ми неодноразово висловлювали свою стурбованість щодо вибіркового, політично мотивованого переслідування в Україні, включно з судовим переслідуванням та засудженням колишнього прем'єр-міністра Юлії Тимошенко. На додаток до неї, 13 колишніх високопосадовців з її уряду, у тому числі чотири міністри, п'ять заступників міністрів, двоє керівників державних установ, один голова облдержадміністрації і керівник державної газової компанії були звинувачені у нібито злочинному зловживанні службовим становищем, перевищенні влади, нецільо-

вому використанні бюджетних фондів.

Політично мотивоване переслідування опозиційних провідників, включно з Ю. Луценком і Ю. Тимошенко, викликає серйозні занепокоєння щодо відданості уряду України демократії і верховенству права, особливо з огляду на те, що Україна головуватиме в Організації безпеки і співробітництва в Європі в 2013 році.

Ми закликаємо уряд України звільнити Ю. Луценка, Ю. Тимошенко та інших колишніх високопосадовців, нині ув'язнених, і вважаємо, що вони повинні мати необмежену можливість повною мірою брати участь у політичному житті країни.

Посольство США в Україні,
1 березня

У Києві офіційно відкрито новий будинок Посольства США

КИЇВ. – 29 лютого в столиці України відбулося офіційне відкриття нового будинку Посольства США при вул. Авіоконструктора Ігоря Сікорського, 4 (колишня Танкова). Керували церемонією Посол США в Україні Джон Тефт і заступник Державного секретаря США з питань менеджменту Патрик Кенеді.

Серед почесних гостей, які також виступили на церемонії, були голова Верховної Ради України Володимир Литвин, міністер закордонних справ України Костянтин Грищенко, голова Адміністрації Президента України Сергій Льовочкін, голова Київської міської адміністрації Олександр Попов, співачка Руслана Лижичко та заступник директора Бюро закордонних будівель Державного департаменту США Гезер Тавнсенд.

Гостями церемонії також були інші посадові особи уряду України і Київської міської адміністрації, політики, представники дипломатичного корпусу, артисти, які допомогли відзначити 20-річчя американсько-українських дипломатичних взаємин, і художники, чії твори прикрашають нову будівлю Посольства.

Загалом твори мистецтва, виставлені у новому будинку Посольства США, включають роботи як американських, так і українських художників, зокрема Оксани Мась і Тамари Бабак. Колекцію складено за кураторства програми „Мистецтво у посольствах“ з творів, які було спеціально замовлено, придбано, взято в оренду або прийнято в дар. Поєднання американського і українського мистецтва символізує тісні зв'язки між українським і американським народами.

Програма церемонії містила промови, вико-

нання національних гімнів США та України, внесення прапорів почесною вартою морських піхотинців США, символічне перерізування стрічки, презентацію меморіальної дошки, тост з шампанським.

До уваги подорожуючих: Посольство США в Україні переїхало на нову адресу 17-20 січня і працює там з 23 січня. Посольські установи США при вул. Юрія Коцюбинського 10 і Глибочицькій 4 зачинено.

Другий етап переїзду відбудеться пізніше цього року, коли до свого нового будинку на території комплексу Посольства США при вул. Сікорського переїде також Агентство США з міжнародного розвитку (USAID). Детальніше про цей переїзд буде оголошено додатково. До того часу Агентство продовжуватиме працювати у нинішньому приміщенні при вул. Нижній Вал 19.

Посольство США в Україні

Під час церемонії відкриття нового Посольства США в Києві. (Фото: Посольство США)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Вшанували роковини загибелі Р. Шухевича

КИЇВ. — 5 березня Всеукраїнське об'єднання „Свобода“ спільно з іншими активістами вшанувало роковини загибелі Романа Шухевича, який очолював УПА. На Майдані Незалежності в Києві зібралося кілька десятків осіб. Навпроти Головної пошти вони поставили портрет провідника УПА й запалили свічки. З настанням темряви запалили смолоскипи. Нагадаємо, за даними дослідників, 5 березня 1950 року село Білогорща, де в підпіллі перебував Р. Шухевич, оточили півтори тисячі енкаведистів. Бій тривав недовго, поранений командувач УПА застрелився. Де саме поховано тіло Р. Шухевича – досі невідомо, адже всі архіви того часу були знищені. („День“)

■ Не дозволили відвідати Ю. Тимошенко

ХАРКІВ. — Віце-президентів Організації з безпеки та співробітництва в Європі (ОБСЕ), депутатів Шведського парламенту Вальбурзі Габсбург Дуглас не дозволили відвідати колишнього прем'єр-міністра України Юлію Тимошенко в місці ув'язнення. Про це 5 березня повідомила прес-служба ОБСЕ. На думку Г. Дуглас, ця відмова приверне додаткову увагу до недоліків українського правосуддя та демократії. Таким чином європейським дипломатам вже втретє за останні три тижні не дозволено відвідати Ю. Тимошенко у Качанівській виправній колонії, – йдеться у заяві прес-служби. В Україні Г. Дуглас та представниця шведської делегації в ОБСЕ Аса Ліндстам досліджували ситуацію з демократією та правами людини. Як відомо, Україна має очолити ОБСЕ у 2013 році. „Дієва правова система та захищеність прав – одні з основних демократичних принципів, яких має дотримуватись Україна“, – заявила Г. Дуглас. Натомість, делегація ОБСЕ в супроводі чотирьох українських депутатів зустрілись з керівництвом Качанівської колонії та висловила вимогу припинити цілодобове відеоспостереження за Ю. Тимошенко, а також дозволити візити до неї. („Голос Америки“)

■ Вшанували автора Гімну України

ЛьВІВ. — 4 березня депутати Львівської обласної ради Павло Хобзей, Остап Стахів, Олеся Байко, Ігор Криський взяли участь у заходах з нагоди 197-ої річниці від дня народження о. Михайла Вербицького, які відбулися у селі Млини Підкарпатського воєводства (Республіка Польща). Про це 5 березня повідомила прес-служба Львівської обласної ради. Священники відслужили Панахиду у каплиці-пантеоні, де похований о. М. Вербицький. Потім відбулося покладання квітів до його могили від української та польської сторін. У церкві, де служив останні роки свого життя о. М. Вербицький (нині – це діючий римокатолицький костел), відбувся концерт народного хору з Стрия та віче. Львівщину на урочистостях з нагоди дня народження автора Гімну України представляла численна делегація громадськості з членів громадської організації депортованих українців Закарзона, яку очолює Володимир Серета, депутат Верховної Ради Володимир В'язівський, представники Львівської обласної державної адміністрації. Були присутні консул Республіки Польща у Любліні Сергій Диріза, консули, представники духовенства. Від польської сторони в урочистостях взяли участь Маршалок Сейму Підкарпатського воєводства Мирослав Карапіта, інші представники Підкарпатського воєводства, гміни. („День“)

■ В. Пшонка призначив прокурорів

КИЇВ. — Генеральний прокурор України Віктор Пшонка призначив прокурором Львівської області Олега Василенка, звільнивши його з посади прокурора Сумської області. Про це повідомляє прес-служба Генеральної прокуратури України (ГПУ). Віталія Ковбасюка, який до цього очолював прокуратуру Львівської області, призначено першим заступником Дніпровського екологічного прокурора. Прокурором Сумської області призначено Руслана Білоконя, який до цього працював начальником Головного управління ГПУ. (Бі-Бі-Сі)

WikiLeaks: В. Путін і Д. Медведєв торгувалися за В. Януковича і Ю. Тимошенко

КИЇВ. – Прем'єр Росії Володимир Путін підтримував экс-прем'єра України Юлію Тимошенко, однак, відмовився від цього на прохання Президента Дмитра Медведєва та став на бік Президента Віктора Януковича.

Про це йдеться в аналітичному листуванні між агентами розвідувально-аналітичної компанії „Stratfor“, яку оприлюднив сайт „WikiLeaks“.

Лист написаний 14 вересня 2011 року та підписаний старшим аналітиком з питань Євразії Лорен Гудріч. В адресі автора листа значиться Рева Бала, яка у „Stratfor“ є директором з питань аналізу.

„Ви вже трохи знаєте цю історію. Путін ніколи не хотів, щоб Янукович був при владі без противаги, щоб тримати його в узді. Путін знав, що Янукович міг мати абсолютно більшість, але хотів закріпити роллю Кремля у Києві, – пише автор. – Він хотів, щоб це була Тимошенко. Не тому, що вона проросійська, а тому що з усіх топових політиків її легше за все купити. Звичайно, це і було її проблемою, коли її арештували“.

„Але Медведєву ніколи не подобалась Тимошенко, переважно тому, що вона ніколи його не поважала під час зустрічей і мала справу лише з Путіним, – пише аналітик. – Медведєв вирішив, що Тимошенко не можна давати владу. Тому він домовився з Путіним. Медведєв пообіцяв, що триматиме Януковича в узді, якщо Путін припи-

нить підтримувати Тимошенко. Путін погодився в обмін на те, що саме він складе список нових українців, які мали прийти до влади в Службі безпеки, армії, міністерствах, – йдеться у листі. – Тож коли Тимошенко і Янукович з'явилися у Москві наприкінці 2009 року, тандем, тобто Путін і Медведєв, приватно повідомив новину Януковичеві, що вони припиняють підтримувати Тимошенко, якщо Янукович погодиться на список вимог. Звичайно, Янукович за це зачепився“, – пише аналітик.

„Тепер, коли Янукович поводить погано, Путін змусив Медведєва це вирішити. Це як тест для Медведєва. От чому вся критика лунає з боку Медведєва, а не Путіна. Питання в тому, які важелі використовуватиме Медведєв, щоб утримати Януковича в узді“, – йдеться у листі.

Як відомо, після оприлюднення листування розвідувально-аналітичної компанії „Stratfor“ її голова Джордж Фрідман назвав незаконною публікацію цих документів. До того ж, Дж. Фрідман зазначив, що оприлюднені матеріали можуть бути фальшивками або трактованими неправильно.

При цьому він не захотів ні підтверджувати, ні спростовувати достовірність оприлюднених фрагментів листування.

(„Українська правда“, 29 лютого)

Німецькі лікарі виїхали до Києва

Ганна Снігур-Грабовська

БЕРЛІН. – Німецькі лікарі, які 14 лютого у Качанівській виправній колонії ч. 54 оглянули Юлію Тимошенко, підтвердили намір відвідати Україну для представлення своїх остаточних висновків щодо стану здоров'я экс-прем'єра. Про це 6 березня заявила заступниця речника берлінської клініки „Шаріте“ Клавдія Петер.

„Голова правління „Шаріте“ проф. Карл-Макс Айнгольп та головний ортопед клініки проф.

Норберт Гаас сьогодні ввечері відбудуть до Києва, де зустрінуться з українськими лікарями, що входять до складу міжнародної медичної комісії, та з представниками української прокуратури, – сказала вона. – Вони повідомлять також свої конкретні пропозиції щодо подальших терапевтичних дій“.

Зустріч німецьких лікарів з Ю.Тимошенко під час візиту до України, за даними прес-служби „Charite“, не передбачена.

(„Укрінформ“)

Нова перемога Володимира Кличка

ДЮСЕЛЬДОРФ, Німеччина. – У ніч на 4 березня український боксер Володимир Кличко захистив титул чемпіона в суперважкій вазі за версіями WBA, WBO, IBF, IBO. Він переміг француза Жан-Марка Мормека нокавтом в четвертому раунді. В. Кличко ж витратив на перемогу над черговим суперником мало зусиль – надто великою була різниця в рівні боксерів.

Це була 50-та перемога В. Кличка нокавтом. („Чемпіон“)

Володимир Кличко у двобої з Жаном-Марком Мормеком. (Фото: „Чемпіон“)

Ю. Щербак відвідав Острозьку академію

2 березня у „Свободі“ було вміщено вістку про презентацію в Національному університеті „Острозька академія“ 21 лютого книги Юрія Щербак „Час смертохристів“, до якої була помилково була додана інша світлина. Справа вміщено світлину, на якій ректор академії Ігор Пасічник вручає Ю. Щербаків книгу про університет. (Фото: Аліса Гордійчук)

До 75-річчя Великого терору в Україні

Нинішнього року виповнюється 75 літ від початку Великого терору 1937-1938 років – більшовицької акції в Україні, спрямованої на винищення уцілілого від Голодомору 1932-1933 років селянства, а також інтелігенції й усіх національно-патріотичних сил. З цієї нагоди нижче вміщено третю з трьох частин публікації про Великий терор, підготовлену за книгою „Через трупи ворога на благо народу“. Куркульська операція в Українській РСР 1937-1941 рр., яку видали у 2010 році Німецький історичний інститут в Москві і Німецьке науково-дослідницьке товариство. До книги увійшло 243 документи про репресії, надані Галузевим архівом Служби безпеки України в той час, коли її очолював до 2010 року Валентин Наливайченко.

Левко Хмельковський

(Закінчення з попереднього числа)

В катівнях НКВД

У двотомнику документів „Через трупи ворога на благо народу“. „Куркульська операція“ в Українській РСР 1937-1941 рр.“ є чимало свідчень про знущання над арештованими в катівнях НКВД. Зрозуміло, що безпосередньо про це ніяких документів не склали, але такі знущання дозволяли численні накази Москви, а після того, як новопризначені кати розпочали знищення своїх попередників, злочини останніх були включені до висунутих проти них звинувачень.

У серпні 1937 року, коли розпочався Великий терор, у 39 в'язницях Української РСР, розрахованих на 24,755 в'язнів, опинилося понад 43 тис. осіб. Народний комісар внутрішніх справ Ізраїль Леплевський докоряв своїм підлеглим, що до розстрілу засуджується лише половина арештованих, а решта йде до таборів. Йому заперечували, що для каральної акції не вдалося мобілізувати 5,000 працівників, як передбачалося.

3 серпня 1937 року Республіканський оперативний штаб, який очолював в Києві Матвій Герзон, наказав залучати до розстрілів випускників шкіл державної безпеки і міліції, а також оголосити „партійну мобілізацію“. У свою чергу, Москва наказала провести масові розстріли в місцях позбавлення волі, щоб „розвантажити“ табори. До кінця 1937 року на виконання цього наказу було розстріляно 30,178 в'язнів.

Карателі забирали гроші у приречених на розстріл людей і „купували спиртні напої, яких вживали під час і після проведення розстрілів“, зазначено в архівних документах.

До збільшення числа розстріляних був причетний особисто Йосиф Сталін. Збереглися його власноручні резолюції на телеграмах про потребу в додаткових „лімітах“ засуджених до страти. Ось лише одна – від 15 серпня 1937 року: „т. Єжову, за збільшення ліміту до 8,000. Й. Сталін“.

Коли начальник управління НКВД у Чернігівській області Корнев (насправді – Марко Капелюс) на нараді в Києві поскаржився народному комісарові внутрішніх справ СРСР М. Єжову на перевантаження в'язниць, хворими і старими людьми, той відповів: „Ех, ви, чекіст! Вивезіть усіх до лісу і розстріляйте!“.

Архівні документи свідчать, що слідчі НКВД „працювали“ цілодобово, спали по кілька годин в кабінетах, місяцями не виходячи з них. До арештованих застосовували „засоби фізичного впливу“. Слідчі мали „штатних“ свідків, котрі засвідчували усі „злочини“, вигадані при допитах.

У протоколах оперативних нарад зазначено, що у Київській області „молодих людей, які прийшли в органи, вчили бити арештованих, вимагаючи визнання своєї вини“. Ось ще цитати: „Приїздив з Москви заступник народного комісара Бельський. Він усім дав чітку установку на оперативній нараді: шпигун або учасник організації – все одно він буде розстріляний, так щоб узяти від нього усе – дайте йому в морду. Чому не можна?“.

На станції Волноваха Південно-Донецької залізниці начальник відділу НКВД Микола Вронський „задавав тон допитувати по-звірячому і записувати до протоколу те, що потрібно, а не те, що говорив звинувачений“.

У Вінниці: „Вся праця йшла швидким темпом. Увечері начальнику управління НКВД доповіли про число арештованих, які зізналися. Між відділами існувало змагання. В кожному відділі з районів дзвонили і повідомляли – сьогодні 15, 20, 25 зізналися. За мале число начальникам перепало“.

Йшлося про механізм репресій, жертвами якого стали десятки тисяч людей. Зрозуміло, що в архівах НКВД не збереглися безпосередні свідчення (якщо такі свідчення були) про зловживання карателів. Але ці зловживання стають оче-

видними з натяків і згадок в протоколах різних нарад і партійних зборів. Негайно арештовували людей, які були названі під час допитів або у повідомленнях свідків. У протоколах допитів „провини“ перебільшували: антирадянські висловлювання перетворювали на диверсії, селян середнього достатку називали куркулями, самотніх об'єднували в групи. У посвідках про розстріл значилися люди, яких не було в списках, затверджених „трійками“. Отже, розстрілювали їх без жодної санкції влади.

За обліком НКВД в Українській РСР за період від 5 серпня 1937 року до 1 липня 1938 року було розстріляно 122,274 особи з числа засуджених 197,945 осіб. За національністю було засуджено найбільше українців – 133,376 осіб, на другому місці поляки – 45,286 осіб, на третьому німці – 25,752 особи. Учасниками українських націоналістичних організацій вважалися 38,283 особи з загального числа 87,411 представників інших „контрреволюційних об'єднань“. Було заарештовано до 1 липня 1938 року з загального числа 253,0551 особи – 95,395 „колишніх куркулів“, 6,556 „служителів церковного культу“, 109,380 колишніх дореволюційних службовців, 4,306 пенсіонерів і домогосподарок і т. д.

Наприкінці 1938 року у терорі сталася перерва. В постанові Ради народних комісарів СРСР від 17 листопада 1938 року значилося: „Очищення країни від диверсійних повстанських і шпигунських кадрів відіграло свою позитивну роль у забезпеченні дальших успіхів соціалістичного будівництва. Однак, не слід думати, що на цьому справу очищення СРСР від шпигунів, шкідників, терористів і диверсантів закінчено. Завдання тепер полягає в тому, щоб, продовжуючи нещадну боротьбу з усіма ворогами СРСР, вести її досконалішими і надійнішими методами“.

На той час попередніх карателів змінили нові, і постанова відкривала їм шлях до дальшого винищення народу.

Архіви зберегли імена карателів

У двотомнику німецьких істориків наведено 243 архівних документи, у яких зазначені посади і прізвища безпосередніх виконавців в Українській РСР наказів Москви про масове знищення селян, інтелігенції, представників інших верств населення. Варто назвати бодай деяких з них, щоб громадськість знала, хто скоїв цей страшний злочин. Якщо коли-небудь відбудеться суд над комуністичним режимом, ці прізвища стануть частиною конкретного звинувачення.

Після закінчення каральної акції в Україні влада арештувала за перше півріччя 1938 року 677 працівників НКВД, більшість з яких було розстріляно. На це було кілька вагомих причин. По-перше, Й. Сталін не хотів мати живих свідків злочину. На місцях теж намагалися перекласти власні провини на інших. По-друге, до влади рвалися в структурі НКВД Лаврентій Берія, в прокуратурі СРСР – Андрій Вишинський. Обидва шукали приводів для знищення своїх конкурентів на владні посади.

Масові репресії в Українській РСР очолювали по черзі народні комісари внутрішніх справ Всеволод Балицький, Ізраїль Леплевський, Олександр Успенський (усі троє розстріляні). З ними на різних посадах в НКВД Української РСР співпрацювали Микола Бачинський, Іван Бей-Беспалько, Михайло Бриль, Матвій Герзон, Емануїл Інсаров-Поляк, Андрій Ключков, Лазар Мунвез, Андрій Назаренко, Ізраїль Радзивіловський, Олександр Севульський, Михайло Степанов, Михайло Тушев, Федір Фокін, Юліан Бржезовський, Соломон Брук, Ісак Купчик, Яків Письменний.

Управління НКВД в областях очолювали Іван Корабльов (Вінниця), Григорій Коркунов (Ворошиловград, тепер – Луганськ), Соломон Мазо (Харків), Адріян Петерс, Олександр Вояков у

(Закінчення на стор. 13)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Більше прав для закордонних українців

Київ — Президент Віктор Янукович розширив права для закордонних українців. Тепер українське громадянство надаватиметься без вимоги безперервного мешкання в Україні протягом п'яти років. Глава держави підписав внесені парламентом зміни до закону „Про правовий статус зарубіжних українців“ 2 березня, повідомила його прес-служба. Крім того, згідно з документом, особа, яка отримала статус закордонного українця, має право працювати на підприємствах, в установах і організаціях або здійснювати іншу трудову діяльність на підставі та в порядку, встановленому для громадян України. Закордонним українцям також щорік передбачаються державні стипендії для здобування вищої освіти у межах встановлених квот. („Укрінформ“)

■ Презентували спогади Б. Гаврилишина

Київ. — Власну книгу „Залишаюсь українцем“ Богдан Гаврилишин презентував наприкінці жовтня минулого року, до свого 85-річного ювілею („День“, 28 жовтня 2011 року). Нагадаємо, це спогади автора про власний життєвий шлях, від українського сільського хлопчика до всесвітньо відомого впливового громадського діяча, в руках якого не раз були ключові рішення світової історії. У презентації також взяли участь президент Могилянки Сергій Квіт і почесний президент В'ячеслав Брюховецький. До речі, в академії досить активно засвоюють думки Б. Гаврилишина. Зусиллями колишніх студентів створено Асоціацію випускників Києво-Могилянської академії з метою допомагати наповнювати фонди. На думку Б. Гаврилишина, саме командна робота молоді, спрямована на трансформацію у країні, допоможе досягти позитивних змін. („День“)

■ ПР об'єднується з „Сильною Україною“

Київ. — Партія Регіонів (ПР) проведе з'їзд 17 березня. Про це 6 березня заявила депутат від ПР Олена Бондаренко. З слів депутата, очікується, що до ПР приєднається партія „Сильна Україна“. Крім того, ідуть переговори з ще однією політичною силою про влиття у ПР. О. Бондаренко також зазначила, що після з'їзду можна буде говорити про те, хто стане главою виборчого штабу ПР на виборах Ради. Як повідомлялося раніше, крім „Сильної України“ Сергія Тігіпка 17 березня в ПР повинні влитися „Єдиний Центр“ Віктора Балоги. Наприкінці 2011 року ПР призначила главою виборчого штабу на виборах Ради діючого секретаря Ради національної безпеки та оборони Андрія Ключова, який на той час займав посаду першого віце-прем'єр-міністра, міністра економічного розвитку і торгівлі. 24 лютого Президент і почесний провідник Партії Регіонів Віктор Янукович виключив, що А. Ключев буде керувати виборчим штабом ПР на виборах до Ради. („День“)

■ Відкрили меморіальну дошку Л. Курбасеві

Київ. — У Києві відкрили меморіальну дошку видатному українському режисерові Лесеві Курбасові з нагоди 125-річчя від дня його народження. Про це 28 лютого повідомили в прес-службі Київської міської державної адміністрації. Її встановили на фасаді Національного центру театрального мистецтва ім. Л. Курбаса. Бронзова меморіальна дошка виготовлена під керівництвом майстра художнього лиття Федора Майстренка за ескізом народного художника України Володимира Небоженка. Це друга робота майстрів – перша меморіальна дошка встановлена у Відні, де навчався Л. Курбас. Як повідомила директор Національного центру театрального мистецтва ім. Л. Курбаса Нелі Корнієнко, в рамках проекту „Лесь Курбас і світова художня література“ вже 31 березня відбудеться міжнародна наукова конференція з дослідження творчої діяльності режисера і драматурга, 1 квітня – мультимедійна акція „Лесь Курбас в Києві“. З 19 по 23 квітня триватиме Фестиваль молоді української режисури ім. Л. Курбаса. Також в плянах керівництва центру – видання бібліографічного довідника художника і його театральних текстів польською мовою. („День“)

АМЕРИКА І СВІТ

■ М. Ромні переміг у „супервівторок“

СТУБЕНВІЛ, Огайо. — Претендент на номінацію від Республіканської партії США кандидат у президенти Міт Ромні здобув перемогу 6 березня на первинних виборах у штаті Огайо, який вважають одним з ключових у президентській кампанії. М. Ромні переміг з незначною перевагою, а розрив між ним і його найближчим суперником Ріком Санторумом склав лише 1 відс. голосів: за М. Ромні проголосували 38 відс., а за Р. Санторума – 37 відс. Загалом під час „супервівторка“ за висунця республіканців на виборах президента США голосували 10 штатів. М. Ромні переміг у шести: Огайо, Айдаго, Масачусетсі, Вермонті, і Вірджинії і Алясці, тоді як його головний суперник Р. Санторум виграв в Оклагомі, Північній Дакоті і Тенесі. Нют Гінгріч переміг у його рідному штаті Джорджія. Переможець первинних виборів Республіканської партії США стане суперником нинішнього президента країни на виборах у листопаді. (Bi-Bi-Ci)

■ Б. Нетанягу у Вашингтоні

ВАШІНГТОН. — 5 березня Президент Барак Обама мав розмову з прем'єр-міністром Ізраїлю Беніаміном Нетанягу на тему іранської ядерної програми. День раніше Б. Обама заявив, що віддає перевагу дипломатичному врегулюванню питання, а не застосуванню сили. Зустріч у Білому Домі відбулася в час збільшення занепокоєння у світі з приводу іранської ядерної програми і можливих превентивних заходів з боку Ірану. 4 березня Б. Обама заявив Американсько-ізраїльському комітетові громадських зв'язків у Вашингтоні, що тепер є час на збільшення тиску і втримання широкої міжнародної коаліції проти того, щоб Іран виготовив ядерну зброю. Він також підтвердив свою відданість справі унеможливлення Іранові отримати ядерну зброю, навіть ціною застосування військової сили. Високо оцінюючи заяву Б. Обами, що „не виключається будь-яких можливостей“, Б. Нетанягу підкреслив, що Ізраїль мусить бути здатним захищати себе від будь-якої загрози. („Голос Америки“)

■ В. Путін обраний Президентом Росії

МОСКВА. — Російський Центральний виборчий комітет (ЦВК) 5 березня повідомив, що опрацював 100 відс. усіх протоколів голосування на президентських виборах. За даними ЦВК, прем'єр-міністр Росії Володимир Путін отримав 63.60 відс. голосів і переміг президентські перегони в першій турі. Провідник комуністів Геннадій Зюганов здобув 17.18 відс., у самовисунця Михайла Прохорова – 7.98 відс., у голови Ліберально-демократичної партії Росії Володимира Жириновського – 6.22 відс., у провідника „Справедливої Росії“ Сергія Миронова – 3.85 відс. голосів. Міжнародні спостерігачі вважають, що президентські вибори в Росії проводилися з перекосами на користь В. Путіна, який здобув вирішальну перемогу у першій турі голосування 4 березня. У заяві Організації з безпеки і співробітництва в Європі (ОБСЕ) вказується на відсутність реальної конкуренції і зазначається, що зловживання урядовими засобами забезпечило ситуацію, коли ні в кого не викликало сумнівів, хто стане переможцем. (Bi-Bi-Ci, „Голос Америки“)

■ 800 млн. осіб ще не мають чистої води

ЖЕНЕВА. — ООН 6 березня повідомило, що вдалося виконати одне з найважливіших завдань цього тисячоліття – наполовину зменшити кількість осіб, які не мають доступу до чистої питної води. Раніше планувалося виконати це завдання до 2015 року. У заяві організації вказано, що сьогодні 89 відс. населення планети мають можливість використовувати чисту воду. Водночас майже 800 млн. осіб позбавлені такої можливості, 40 відс. з них живуть в Центральній та Південній Африці. (Bi-Bi-Ci)

СВІТЛІЙ ПАМ'ЯТІ НАШОЇ ТОВАРИШКИ-ГАЗЕТЯРКИ

На світланку в середу, 7 березня, в Нью-Йорку померла на 95-му році життя Ольга Кузьмович – легенда української журналістики у США, видатна громадська діячка, довголітня й авторитетна провідниця Пласту, член редакції щоденної, а відтак і тижневої „Свободи“, незабутня авторка талановитих, завжди свіжих почуттями і думками публіцистично-художніх образків, що бачили світ під рубрикою „Про це і те“.

Писати О. Кузьмович почала ще в дитячому віці, активно вправляла перо у школі, в Українському Інституті для дівчат в Перемишлі, де вступила до таємного, забороненого польською владою, Пласту. Згодом, вже студенткою Варшавського університету, який закінчила зі ступенем магістра, дописувала до жіночого журналу, редагованого її мамою, однієї з провідниць українського жіночого руху в тодішній Галичині Оленою Федак-Шепарович.

Патріотична і славна на всю Галичину родина Федаків, котра зазнавала постійних переслідувань від польських окупантів, була тим живильним, впливовим середовищем, звідки юна Ольга не могла не зформуватися як людина надзвичайно активної громадянської позиції.

Першим полем для її професійного журналістичного попису була праця у львівському „Ділі“, органі Української Національно-Демократичної Партії. У зв'язку з приходом до Львова „перших советів“ О. Кузьмович з родиною переїхала до Кракова, де спершу працювала як секретарка полковника Романа Сушка, а відтак – Степана Скрипника, пізнішого Партіяря Української Православної Церкви Мстислава.

За німецької окупації краю повернулася до Львова, вже як дружина лікаря д-ра Миколи Кузьмовича, і почала працювати співредактором молодіжного журналу „Дорога“ в „Українському видавництві“ під проводом молодого філософа Миколи Шлемкевича.

По війні, після дворічного перебування в Австрії, де народилася донечка Христя, подружжя переїхало до США. О. Кузьмович поринула в добровільну пластову діяльність, і в 1960 році їй було обрано головою Крайової Пластової Старшини в США. Була головним організатором двох великих Пластової зустрічей на „Вовчий Тропі“, на яких зібралися понад 2,000 пластунів різного віку.

Від 1968 року стала головним редактором журналу для пластової молоді „Юнак“. У 1970-1974 роках О. Кузьмович очолювала Головну Пластову Раду.

У 1976 році колеги-журналісти обрали О. Кузьмович головою Спілки українських жур-

Св. п. Ольга Кузьмович. (Фото: Василь Лопух)

налістів Америки. Водночас була заангажована як член Президії Української Американської Координаційної Ради і також як пресовий секретар Наукового Товариства ім. Шевченка в Нью-Йорку.

На постійну працю у редакцію „Свободи“ св. п. О. Кузьмович прийшла після смерті чоловіка д-ра М. Кузьмовича в 1981 році.

Крім щоденної газетної праці, котра принесла їй заслужену славу в громаді, О. Кузьмович була редактором книжки споминів іншого видатного українського журналіста – Івана Кедрина-Рудницького „У межах зацікавлення“.

30 січня 2007 року члени редакції „Свободи“, „The Ukrainian Weekly“ та працівники Головної канцелярії Українського Народного Союзу провели дорогу товаришку на заслужений відпочинок-емеритуру, висловивши найщирішу вдячність за її працю – справді незабутню.

Вічна їй пам'ять!

Панахида по св. п. Ользі Кузьмович відбується в п'ятницю, 9 березня, о 7:30 вечора, у похоронному заведенні Петра Яреми в Нью-Йорку, Служба Божа – в суботу, 10 березня, о 9:30 ранку, в церкві св. Юра в Нью-Йорку, а відтак похорони на українському цвинтарі св. Андрія Первозваного в Савт-Бавнд-Бруку, Нью-Джерсі.

Редакція „Свободи“

Закордонна преса про вибори в Росії

Провідні закордонні засоби масової інформації прокоментували хід і висліди виборів Президента Російської Федерації, що відбулися 4 березня. Нижче вміщено цитати з західної преси стосовно виборів в Росії.

- „Володимир Путін виграв вибори 4 березня. Але він програв війну. Він виграв вибори, але втратив російську середню класу. Він не може задовольнити своїх прихильників“. („Перемога Путіна більше попіл, ніж бриліанти“, „Дейлі Телеграф“, Британія).
- „Ніхто в Росії не сумнівався у висліді президентських виборів. Тріумф Володимира Путіна був очікуваний. Тепер питання у Москві таке: як довго він протримається?“ („Кінець путінізму“, „Вашігтон Пост“, США).
- „Володимир Путін переміг на третій президентський термін, але його позиція найхиткіша, ніж будь-коли. Це робить світ більш небезпечним“. („Російський прем'єр, що неймовірно маліє“, „Тайм“, Канада).
- „Путінський антиамериканізм і агресивно-радянська ксенофобія і далі негати-

но впливатимуть на міжнародні взаємини. Багато найкращих росіян залишають країну“. („Путінські вибори: Путін має бути на шість років більше, щоб зрівнятися з Брежневим“, „Івгардіан“, Британія).

- „Путін став новим президентом Росії. Але що це за успіх, який супроводжують понад 2,000 скарп, сумніви і протести?“ („Коли перемога – не перемога“, „Зюддойче“, Німеччина).
- „Протести російської середньої класи свідчать, що після 12-річного сну політичне життя Росії прокинулося. Вибори позначили початок того, що стане початком кінця Путіна“. („Пробудження російської політики“, „Файненшіел Таймс“, Британія).
- „Перемога кремлівської машини, як би іронічно це не звучало, може означати дестабілізацію ситуації в Росії“. („Коронування Путіна“, „Вол-Стріт Джорнел“, США).

У ніч на 11 березня в США впроваджується літній облік часу: стрілки годинника треба перевести на одну годину вперед.

Про Великого Ісповідника Віри – з перших уст

„Свобода“ продовжує друкувати матеріали, присвячені 120-річчю від народження Патріярха Йосифа Сліпого. Нещодавно, 24 лютого, ми мали рідкісну нагоду заторкнутися цю тему з дуже істотного боку: гостем редакції був колишній особистий секретар Патріярха (у 1976-1984 роках), директор Інституту екуменічних студій Українського Католицького Університету у Львові, доктор богословських наук о. Іван Дацько. Нижче вміщуємо його відповіді на запитання редактора „Свободи“ Петра Часта.

– В останньому числі нашого тижневика, у репортажі про відзначення 120-річчя від народження Патріярха Йосифа, одного з найвідоміших українців ХХ ст., читачі знайдуть нібито трохи нелогічну думку – що життя і діяльність цієї видатної людини ще й дотепер не досліджені у всій своїй глибині. Які ж грані залишаються, на Ваш погляд, не досить вивченими? Більше ідеться про богословські ідеї, складне релігійне світовідчуття і світорозуміння чи про особливі людські якості, характер, взаємини зі світом?

– Великою людиною робить цілісність, єдність думки, слова і дії. В цій цілісності й полягає величчя Патріярха й особливий вплив його особистості на життя нашої Церкви, взагалі на життя українського народу. Коли я їхав сюди, то Владика Любомир Гузар, благословляючи мене в дорогу, сказав: „Нас тільки троє залишилося, що близько знали Патріярха Йосифа – я, ти, і 91-річний о. Іван Музичка в Римі. Тому на нас лежить обов'язок якомога глибше відкрити значення Ісповідника Віри для Церкви і для Нації“.

Це значення в діаспорі осягнуто, з певних біографічних причин, повніше, ніж в Україні. Як Єпископ, як Митрополит, як Глава Української Греко-Католицької Церкви Владика Йосиф служив в Україні тільки чотири місяці. Далі, упродовж 18 літ, гартував свій дух, виточував світогляд і місіонерську візію у сталінських тюрмах та сибірських таборах. Щойно прибувши на волю, 9 лютого 1963 року, цю свою дивовижну цілісність Владика Йосиф засвідчив у Римі і в західній українській діаспорі трьома взятими на себе місіями – завершити структуру Церкви патріяршим устроєм, поставити на міцну основу Український Католицький Університет і відновити автентичне східне чернецтво. Все ця його наденергійна діяльність розгорталася на очах українських громад Америки, Канади, Західної Європи. Поряд з науковим заглибленням у богослов'я, Владика багато виступав у загальногромадській пресі з посланнями, зверненнями, багато зустрічався, і вже й тому тут його знають краще і більше, ніж в Україні, де довгий час правдива інформація про нього була недоступна.

– Організаторська і богословська праця Патріярха Йосифа повною мірою належала до школи Великого Митрополита Андрея Шептицького, і Владика Йосиф, рухаючись уже протореним руслом, успадкував від свого знаменитого попередника його унікальний авторитет. Чи до такої висоти привела неповторна життєва дорога?

– Ні, авторитети такого рівня не успадовуються, а тільки заслуговуються власними зусиллями, розумом і волею. Можемо говорити про спадок ідей, спадок вірності Церкві і рідному народові, але це дві різні постаті, двоє самостійних світочів. І дві різні життєві дороги, бо пролягали через різні історичні умови й обставини. Згадаймо, як непривітно свідоме галицьке українство зустріло Митрополита Андрея на перших порах його служіння, як підозрювали в польнофільстві, і щойно після царського ув'язнення він став могутнім чинником всеукраїнського церковно-національного об'єднання.

Владика Йосифа можна порівнювати з Митрополитом Андреем за рівнем освіти, за знанням європейських мов і за думками-освяченнями в галузі богослов'я. Але при цій подібності майбутній наш Патріярх в молоді літа орієнтував себе тільки на богословську й педагогічну працю, а не на священничу. Найбільшим його бажанням було назавжди залишитися універси-

Особистий секретар Патріярха Йосифа Сліпого у 1976-1984 роках, директор Інституту екуменічних студій Українського Католицького Університету у Львові, доктор богословських наук о. Іван Дацько.

тетським професором. Тим часом Митрополит Андрей додав у ньому особистість, котра не заламається перед страшними випробуваннями, що тоді вже стояли на порозі. Тому у грудні 1939 року висвятив о. Йосифа на єпископа. Перші совети просто не встигли його розстріляти – мабуть, не передбачали, що скромний ректор-професор Богословської семінарії виявиться одним з яскравих символів українства.

– Митрополит Андрей і Патріярх Йосиф, великі у відданості Христовій Церкві і пророче глибокі у богослов'ї, водночас залишалися несхитними українцями – уміли органічно, без жодних внутрішніх суперечностей поєднати Бога і націю. Чи це є далі актуальним для Української Греко-Католицької Церкви?

– Абсолютно. Ми ніколи не були державною Церквою, як от православ'я в царській Росії чи, скажімо, Англійська Церква у Великій Британії. Ми завжди були Церквою українського народу. Тому, якщо бути вимогливим до слів, до назв, то і Митрополита Андрея, і Патріярха Йосифа правильніше було б називати Етнархами. Тобто вони обидва не могли не займати певного становища щодо загальносуспільних, загальнонаціональних справ і проблем. Церква не займається політикою і не досяжна для неї, але тому, що вона живе в суспільстві, розвивається і росте в ньому, то змушена реагувати на певні потягнення світської влади, на певні рішення держави. І це не лише не шкодить її авторитетові, але й постійно підвищує його. Сучасні опитування суспільної думки свідчать, що до найвищих моральних авторитетів у сьогоднішній Україні належить Владика Любомир Гузар, і також що стрімко зростає духовний авторитет Патріярха Святослава Шевчука.

– Знамените „Завіщення“ Патріярха Йосифа містить виразне, і цього неможливо заперечити, пошанування християнського Сходу як духовної батьківщини українських греко-католиків. Чи це особливе пошанування психологічно пов'язане з досвідом 18-річної неволі? Чи можна говорити про певну внутрішню еволюцію богослова-мислителя як колишнього радянського в'язня?

– Владика нерадо про це говорив. Дуже шкодував, що ці роки відірвали його від творчої богословської праці. Але це є правдою – обставини тієї страшної неволі дуже зблизили його з християнським Сходом. І за цим стояло щось набагато важливіше, ніж ідея екуменізму. Екуменістам-теоретикам він міг сказати: „Вам легко говорити про церковну політику, багатися в діалогі під час гарних прийнять, обідів. Ми ж у тюрмах і на засланнях не говорили, а щохвилини практикували правдивий екуменізм, терплячи Христа ради – чи католики, чи православні, чи баптисти“. Він говорив про екуменізм мучеників. І саме ці його думки повторив Папа Іван Павло II під час своєї історичної візити до України у 2001 році.

– Американський історик Ярослав Пелікан у своїй книжці „Ісповідник Віри між Сходом і Заходом“ писав, що „Патріярх Сліпий наприкінці свого життя казав про Українську Католицьку Церкву як про міст між Сходом і Заходом, але одночасно висловлював свій біль, коли йому говорили, що ця Церква стала перешкодою до екуменізму між Сходом і Заходом“. Які є реальні вигляди, що цей біль залишиться в історії і більше не

(Закінчення на стор. 15)

АМЕРИКА І СВІТ

■ Провокаційний з'їзд у Москві

МОСКВА. — Українських журналістів у Москві 2 березня не пустили на установчий з'їзд створення нової Федеральної національно-культурної автономії українців Росії, який напередодні в українській громаді назвали провокаційним, оскільки він проводиться без згоди діаспори. Охоронці заявили журналістам, що отримали сувору вказівку не пускати на засідання осіб, прізвищ яких немає в списку запрошених. Напередодні почесний голова Об'єднання українців Росії (ОУР) Валерій Семененко заявив, що ініціатором скликання з'їзду є заступник директора Бібліотеки української літератури в Москві Богдан Безпалько. Такий крок в українській громаді оцінили як свідому провокацію, мета якої – розколоти український рух у Російській Федерації. У січні 2010 року Верховний Суд Росії ліквідував Федеральну національно-культурну автономію українців Росії, що існувала з 1998 року. Позов Міністерства юстиції Росії ґрунтувався на скарзі активіста фонду „Родина“, який заявив, що організація „веде політичну діяльність, прославляє бандерівців і виливає негатив на Росію“. („День“)

■ Замах на Путіна – грубий піар

МОСКВА. — Інформація про замах, який готувався на кандидата в президенти Росії Володимира Путіна в Одесі, є політичним піаром. Таку думку висловив 2 березня экс-міністр закордонних справ Володимир Огризко. Коментуючи затримання в Одесі терористів, він зазначив, що „це, по-моєму, грубо проштопана ситуація, яка мала на меті дати дуже хороший піар-ефект напередодні фінального етапу президентських виборів в Росії“. При цьому экс-міністр не зміг пояснити участі в цій „акції“ Служби безпеки України (СБУ). „Дуже багато речей відбувається між українськими і російськими спецслужбами, які пояснити неможливо“, – заявив він. 27 лютого російський „Перший канал“ повідомив, що спецслужби України й Росії зірвали пляни терористів, які готували замах на В. Путіна. В СБУ підтвердили, що російські й українські спецслужби запобігли цьому замаху. („Українська правда“)

■ Грузія не відновлює взаємин з Росією

ТБІЛІСІ, Грузія. — Грузія не буде відновлювати дипломатичні взаємини з Росією, поки та продовжує визнавати незалежність Південної Осетії і Абхазії. Про це 2 березня заявив заступник міністра закордонних справ Грузії Сергій Капанадзе. „Якщо Росія перегляне своє рішення від 26 серпня 2008 року з приводу визнання цих так званих республік і почне деокупацію нашої держави, то ми будемо готові до відновлення взаємин“, – сказав С. Капанадзе. Того ж дня офіційний представник Міністерства закордонних справ Росії Олександр Лукашевич заявив, що у зв'язку з оголошенням Грузією 29 лютого безвізового режиму для росіян, Росія готова вестися на взаємній основі безвізовий режим з Грузією, якщо Тбілісі „забезпечить надійні правові умови, які гарантували б безпеку росіян, які відвідують Грузію“. Росія також запропонувала відновити дипломатичні взаємини, розірвані в серпні 2008 року після війни в Південній Осетії. („Українська правда“)

■ Країни ЄС відкликали послів з Білорусі

БРЮСЕЛЬ, Бельгія. — Верховний представник Європейського союзу (ЄС) з закордонних справ Катрін Аштон повідомила, що всі 27 країн-членів ЄС відкликають своїх послів з Білорусі. Про це йдеться у заяві К. Аштон, оприлюдненій 28 лютого. Таким чином у Євросоюзі відреагували на рішення білоруської влади вислати з країни послів Польщі і ЄС з Мінська. Того ж дня в ЄС збільшили до 21 кількість осіб з оточення білоруського Президента Олександра Лукашенка, яким заборонений в'їзд на територію ЄС. У білоруському Міністерстві закордонних справ у відповідь заявили, що таким чином „ЄС продовжує свою політику відвертого тиску“. (Радіо „Свобода“)

Земля – Мати? Чи земля – ринок?

Досить побачити, кого саме в Україні кортить зробити землю предметом ринку, щоб виникли великі сумніви щодо чистоти цих намірів і їхньої корисності для українського народу – особливого тим, що земля в його світорозумінні завжди була святістю, про що залишили нам безсмертні рядки найбільші наші поети. Знов і знов намагається узаконити продаж землі Партія Регіонів, тобто сьогоднішня влада.

Зрозуміти її можна: зовнішній борг країни перевищує 123 млрд. дол., але 53 млрд. дол., згідно з зобов'язаннями, належить повернути вже до кінця цього року. Ця сума перевищує валютні резерви держави. От „регіонали” й беруться розв'язувати складну проблему неповажно простим і неповажно швидким рішенням.

9 грудня минулого року Верховна Рада схвалила, у першому читанні, поданий фракцією Партії Регіонів законопроект ч. 9001-д „Про ринок земель”. Ініціатори плянували остаточно затвердити проєкт до 22 грудня – без ніякої дискусії в парламенті і без ширшого обговорення в суспільстві. А за цими „без” стояли нечисті інтереси самої влади: проєкт пропонував утворити посаду Державного оператора – чиновника з максимальними повноваженнями і мінімальною відповідальністю за висліди земельних торгів. Від імені опозиції так ось оцінив цю пропановану посаду народний депутат Віктор Марчук: „Державний оператор – це ще одна, але неймовірно велика за масштабами корупційна схема”. І предметною аналізою довів, що це так.

„Цей варіант законопроекту ні в якому разі не можна схвалювати, якщо ми не хочемо створити в країні кляс лятифундистів і кляс спекулянтів, які перепродуватимуть землю, – вважає член парламентського Комітету з аграрних та земельних питань Сергій Терещук. – Закон має сприяти формуванню середнього класу серед українських селян”.

Не прислухаючись до критичних відгуків, голова Аграрного комітету парламенту „регіонал” Григорій Калетник голосами чотирьох членів комітету – хоч для кворуму треба 12 членських голосів – пробував подати законопроект на друге і остаточно читання. Афера закінчилася скандалом. Заступник речника парламенту Микола Томенко вголос остеріг, що влада намагається створити правові підстави для можливості скуповування державних земель декількома фінансово-політичними кланами.

6 лютого голова Верховної Ради Володимир Литвин вирішив відкласти законопроект. На який час – невідомо, але вже відомо, що „регіоналам” ледве чи вдасться обдурити суспільство байкою, що, мовляв, скрізь у світі земля продається і купується, то й в Україні це саме має статися. А заспокоюють вони людей таким лукавим аргументом: земля не продаватиметься чужоземцям.

Що людям з того, коли свої, українські олігархи ведуть себе гірше, ніж чужинці?

Певна річ, що Україні потрібний закон про землю, про її купівлю і продаж, але закон здоровий, справедливий, підпорядкований національним інтересам Української держави, орієнтований на вищу продуктивність сільськогосподарського виробництва, на соціальне і культурне відродження українського села.

24 лютого Президент Віктор Янукович, відповідаючи на запитання журналістів, як він особисто ставиться до земельного питання, визнав: „До узаконення ринку землі нам треба ще прийняти п'ять-шість-сім різних законів, а при цьому ми не повинні нехтувати думкою і точкою зору людей”.

Цікаво, чи владна Партія Регіонів і уряд, що її представляє, вміє ще щось, крім нехтування думкою українського суспільства?

СТОРИНКА ІСТОРІЇ

20-ліття державного тризуба

Станіслав Змієвський

Після здобуття незалежності Україні не треба було вигадувати свій герб. Він існував з прадавніх часів, його зображення можна бачити на виробках трипільців, на гербі князя Володимира Великого і навіть на цеглі, з якої було зведено у Києві Десятинну церкву. Комуністична імперія, після короткого відродження тризуба в незалежній Україні 1918 року, зробила все, щоб стерти навіть згадку про нього з пам'яті народу. Та саме тризуб став символом Української Повстанської Армії, а середній зубець його борці за волю зображували у вигляді меча.

25 лютого 1918 року Центральна Рада прийняла Тризуб за герб Української Народної Республіки. Його було зображено на нововведених у грудні 1917 року карбованцях. 22 березня 1918 року було встановлено малюнки великого та малого державних гербів за проєктом Василя Кричевського. Тризуб залишався гербом гетьманської держави Павла Скоропадського і Директорії.

Уперше спроба конституційно оформити Тризуб як державний герб була зроблена у травні 1920 року в проєкті Конституції, розробленому Всеукраїнською Національною Радою, а вдруге — спеціальною Урядовою комісією з виготовлення Конституції Української держави 1 жовтня 1920 року.

19 лютого 1992 року Верховна Рада України затвердила золотий тризуб на синьому тлі як малий державний герб України. 15 липня 2009 року Кабінет міністрів України затвердив проєкт Великого державного герба. Він включав зображення Малого герба у центрі, по боках від нього — фігури лева і запорізького козака, знизу — синьо-жовта стрічка, а зверху — княжа корона. Малий герб виконаний у кольорах національного прапора, а решта елементів — у жовто-червоних.

20-літтю герба-тризуба у ці дні присвячено багато масових заходів, виставок у музеях і книгозбірнях.

Українці шанують свій герб не лише у дні свят, а й повсякчас. У зимові дні жителі Івано-Франківська милувалися виготовленим з криги великим тризубом, встановленим на Вічевому майдані.

У Луцьку в День пам'яті Героїв Крут активісти громадської організації „Національний альянс” виклали тризуб з лямпадок. А перед цим на честь 925-ої річниці першої згадки про Луцьк понад 2,000 його жителів у вишиванках утворили живий тризуб.

Жителі Рівного з нагоди Дня Незалежності виклали на площі біля театру тризуб довжиною в 20 метрів з монет, а зібрані гроші переказали на лікування дворічного хлопчика з міста Радивилів.

Всеукраїнське літературне об'єднання „Кобзар” започаткувало конкурс патріотичних поезій

Великий державний герб України.

„Золотий тризуб”. Уже названо перших лавреатів, а головну нагороду присуджено Ганні Костів-Гусці з міста Борщів Тернопільської області. У Запоріжжі активно діє Всеукраїнське громадське об'єднання „Тризуб” ім. Степана Бандери, яке наступного року відзначить своє 20-ліття.

Уже багато літ подив громадськості викликає тризуб, який виклав з білого каменю на горі неподалік села Остриня Тлумацького району на Івано-Франківщині Анастасій Козак. 90-річний гуцул самотужки вирубав чагарі, кілька місяців носив камені мергелю з кар'єру та садив смерічки. Потім поливав дерева, щоб не всохли. Відтоді знак розміром 19 на 13 метрів видно не лише з траси Івано-Франківськ – Київ, але навіть з космосу. Так А. Козак ушанував пам'ять своїх загиблих побратимів з УПА.

Коли А. Козака не стало, його син Ярема Козак став доглядати за тризубом на горі. Пам'ять його батька у селі вирішили увічнити у назві вулиці. А біля Козакового пагорба мають намір щоліта проводити свої вишколи пластуни та члени Спілки Української Молоді. Патріотичний приклад А. Козака наслідували жителі села Гумніська Тербовлянського району Тернопільщини, які на крутосхилі висадили у формі тризуба 113 трирічних сосен.

Але подекуди трапляються випадки зневаги до тризуба. У Харкові вандали викрали бронзові зображення тризуба з фасаду одного з вищих навчальних закладів, а потім і з пам'ятника на честь проголошення Незалежності. У Києві оголені активістки жіночого руху „Femen” у день 20-річчя Незалежності України майже повністю викосили серпами газон перед Кабінетом міністрів, висаджений у вигляді тризуба. Посадник Одеси Олексій Костусев звелів встановити малий герб не на чільному місці у сесійній залі, а над дверима при виході. Тож тепер народні обранці сидять спиною до нього.

За 20 років незалежності влада так і не спромоглася затвердити Великий національний герб України. Три конкурси виявилися безплідними, запропоновані варіанти були піддані нищівній критиці.

Малий державний герб України.

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Газета заснована у 1893 році

Видає Український Народний Союз

Головний редактор: Рома Гадзевич

Редактори: Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто

FOUNDED IN 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

☎ (973) 292-9800
Fax (973) 644-9510

E-mail: svoboda@svoboda-news.com
Website: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to:

Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Передплата: \$65.00 на рік, \$40.00 на півроку.
Для членів УНСоюзу – \$55.00 на рік, \$35.00 на півроку.

Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda”.
Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ”

Адміністрація	Володимир Гончарик	☎ (973) 292-9800 x 3041 E-mail: admin@svoboda-news.com
Оголошення	Володимир Гончарик	☎ (973) 292-9800 x 3040 Fax (973) 644-9510 E-mail: adukr@optonline.net
Передплата	Марійка Пенджола	☎ (973) 292-9800 x 3042 E-mail: subscription@svoboda-news.com

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Про суд несправедливий

В попередньому листі до „Свободи“ (6 січня) я зупинився на невластивому лікуванні Юлії Тимошенко, сьогодні політично ув'язненої. Я писав, що там, де потрібен рух, чомусь радять хворим лежати на ортопедичному ліжку, а де потрібна гімнастика, там сидять перед плазмовим телевізором. З Ю. Тимошенко випадок ясний, і некомпетентне її лікування насправді означає жорстоке і незвичайне покарання, яке має саме таке визначення в міжнародній правничій термінології.

Подібну „медичну практику“ провадив колись в концтаборах німецький „лікар“ Йозеф Менгеле, і це стало окремою статтею в історії зло-

чинної медично-судової практики в німецьких таборах. А в Україні ж щойно святкували „перемогу над фашизмом“. Хто ще сяде до „гуманної“ януковичевої в'язниці на щонайменше сім років? Розповідали, що гетьман Павло Полуботок, ув'язнений свого часу в Петербурзькій фортеці, перед смертю „удостоївся“ відвідин царя Петра I, і що цар нібито попросив вибачити йому. Гетьман же, заgrimівши кайданами, сказав йому: „Незадовго вже, царю, цар небесний розсудить Павла з Петром“. Мало що можна додати.

Василь Рождественський,
Вудгевен, Мишиген

За що ж карають Ю. Луценка?

Як і багато українців, я не можу збагнути, за що ж карають Юрія Луценка? Чи він був нечесним, перебуваючи на державній службі? Непереконливо, бо ж чесних там знайти зі свічкою в сонячний день дуже проблематично.

Чи він боровся за владу? А хто з тих, хто опинився біля „годівниці“ за владу нині не бореться?

Ю. Луценко був комсомольцем і комуністом. Він син секретаря Центрального комітету Комуністичної партії України Віталія Луценка. То він ніби свій серед чиновної братії. Чому ж таки тюрма?

Це таємниче питання мені трохи прояснив знайомий з структур влади. Він передав мені цікаву світлину, яка вже досить тривалий час поширюється серед вищого державного чиновництва, що ніколи не палало добрими почуттями ні

до української держави, ні до національної ідеї.

На світліні міністер внутрішніх справ Ю. Луценко в українській вишиванці з мечем в руках серед театралізованих учасників Сорочинського ярмарку. Нібито Ю. Луценко відтоді став часто вживати „страшний“ вислів „Слава Україні!“.

Аж тепер з'ясувалося питання. Я зрозумів, чому нинішня антиукраїнська влада тримає у в'язниці „свого ж таки хлопця, який збочив на манівці“. Саме в такий спосіб колись лубенські кагебісти на допиті радили нині відомому українському письменникові Сергієві Сурмачеві: „В націоналісти не лізь, бо посадимо“. Посадили.

Анатолій Сазанський,
Миргород, Полтавська область

Молодь читає „Свободу“

Молодіжна громада Миргорода на Полтавщині висловлює вдячність і низький уклін за турботу і жертвність Сестрицтва УПЦ при парафії Української православної церкви св. Андрія (митрополія Вашингтону) і зокрема Олі Матулі за можливість систематично знайомитись з інформаціями про події на сторінках цінного і найдавнішого у світі українського часопису „Свобода“, який Сестрицтво передпла-

тило для Миргородської літературно-видавничої студія „Ганнуся“.

З допомогою Сестрицтва молодь вже багато років опікується місцевими дітьми-інвалідами та сиротами. Недавно, до свята о. Миколая, надійшов пакунок з одягом, взуттям, канцелярськими товарами.

Анатолій Сазанський,
Миргород, Полтавська область

Закликаємо до чесних виборів

Управа Ради Оборони і Допомоги Українцям (РОДУ) Українського Конгресового Комітету Америки підготувала серію листів про вагомність наступних виборів Верховної Ради, з закликом до виборців прийти на вибори, не спокушатися підкупом та іншим хабарництвом і віддати свій голос за чесних патріотичних українців. Електронна пошта РОДУ: rodiuissa@gmail.com. Нижче вміщено перший лист РОДУ.

Розвиток подій в Україні за останній рік тривожить все українство. Олігархічна антиукраїнська чужа влада в Україні вже неприховано користується тактикою советської системи, ламає конституційні закони, нехтує всіми свободами народу, переслідує й ув'язнює українських патріотів змушує людей до послуху і покори. Одних опозиційних речників ув'язнюють, інших підкуплюють а решта не спроможна об'єднатись, щоб ставити будь-який опір свавільній агресивній владі. Тому обезголовлений народ залишився на ласці корумпованої влади, яка добре знає, що без національного проводу він не є для неї загрозою.

Такою політикою влада досягнула вже багато, щоб запевнити собі перемогу на виборах Верховної Ради, захопила і утримує всю владну вертикаль від села до столиці. Наступні вибори повинні стати змаганням народу проти антиукраїнської влади. І якщо народ не об'єднається в одну силу на цих виборах і не переможе, то сучасна влада матиме запевнену перемогу в президентських вибо-

рах у 2015 році.

Лише трьох років не вистачає владі, щоб знищити національні надбання народу, привести його до рабського стану й збайдужіння. Якщо опозиційні партії не прокинуться з летаргічного сну та не знайдуть засобів до об'єднання, то вони скоять не менше зло, ніж їхні опоненти.

За час вікової окупації Москва знищила українську патріотичну елітарну силу. Сучасні залишки інтелігенції в більшості є вихованцями комуністичної ідеології, вони не розуміють національних цінностей, значення волі і незалежності народу. Тоді народ змушений сам вирішувати свою долю.

Нелегка ця боротьба, але можлива. Україна пережила мирну Помаранчеву революцію і має уже досвід, що тільки об'єднаний народ стає речником своєї долі і незалежності. Шляхів до об'єднання є багато, і вони бувають нелегкими, але перед силою людської волі нічого не встоїть. Тому треба не тільки слухати, а й чути, не тільки дивитися, а й бачити, думати та діяти.

Юрій Луценко серед учасників Сорочинського ярмарку

Привітайте
Ваших рідних, друзів та приятелів на сторінках „СВОБОДИ“.

Великодні видання

Свобода - 30 березня та 6 квітня 2012 р.
The Ukrainian Weekly - 1 квітня та 8 квітня 2012 р.

Спеціальні ціни на поздоровлення:

- 1/16 сторінки - 35 дол.
- 1/8 сторінки - 50 дол.
- 1/4 сторінки - 100 дол.
- 1/2 сторінки - 200 дол.
- ціла сторінка - 400 дол.

Оголошення приймаємо до 19 березня 2012 р.

Зголошення побажань, разом з оплатою просимо надсилати до:
Svoboda, PO Box 280, Parsippany, NJ 07054
Тел. 973-292-9800 дод. 3040 • Факс 973-644-9510 • E-mail: adukr@optonline.net

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК

запрошує українську громаду на презентацію книжки

“Патріарх Йосиф Сліпий у документах радянських органів державної безпеки 1939-1987”

проф. ВОЛОДИМИР СЕРГІЙЧУК
Національний університет ім. Тараса Шевченка

і на презентацію видання

“Зарубіжне Шевченкознавство” (з матеріалів УВАН)

ОЛЕСЬ ФЕДУРУК
Інститут Літератури ім. Т. Г. Шевченка, НАНУ, Київ

Доповідь відбудеться в неділю, 18 березня 2012 р.
о год. 3-ій попол. в будинку
УВАН
206 West 100th Street, New York, NY 10025
Tel. 212-222-1866

ЗНАЙОМТЕСЬ: НОВИЙ ЛАВРЕАТ НАГОРОДИ ІМ. Т. Г. ШЕВЧЕНКА

Висоти Петра Мідянки

Дмитро Федака

Вечори й вечори. Неясні не чути.
Криволісся під зорями в чорних снігах.
Пережити б цю зиму, а не перебути!
І не хижий озветься – співаючий птах.

У лісах заповідних, у лісах безтямних
Озветься до мене, як рідний мій брат.
А тепер Верховина в снігах і для мене.
Чути вовче виття... Шелестить снігопад, –

У такий ось снігопад, достоту як у його вірші, домчала до нього у рідну оселю-хижу приємна звістка: серед цьогорічних лавреатів найпрестижнішої відзнаки України в галузі літератури і мистецтва, Національної премії імені Т. Г. Шевченка, поіменованій і він, Петро Мідянка – за поважну обсягом і змістом збірку поезій „Луйтра в небо“, видрукувану в київському видавництві „Темпора“ у серії „Бібліотека „ЛітАкценту“.

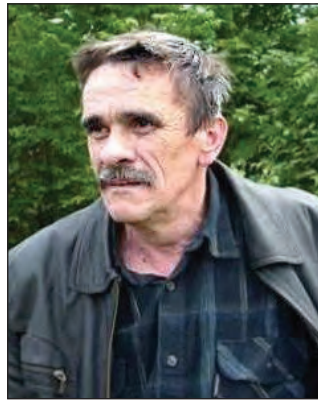
Луйтрою на малій поетовій батьківщині називають звичайнісіньку драбину. А сходінками на справді високий олімп українського поетичного мистецтва стали усі досі написані й видані ним книги поезій: „Поріг“ (1987), „Осередок“ (1994), „Фараметлики“ (1994), „Зелений фірес“ (1999), „Трава Господня“ (2001), „Дижма“ (2003), „Срібний прімаш“ (2004), „Ужгородські кав'ярні“ (2004), „Ярмінок“ (2008), „Луйтра в небо“ (2010), „Вірші з поду“ (2011) та „Мараморський розлом“ (2011), – як і ряд літературних премій: „Благовіст“ (1995), „Бу-ба-бу“ (1995), ім. Федора Потушняка, Мідянкового земляка, видатного українського вченого, письменника-прозаїка, досі мало відомого у всій Україні потужного поета-модерніста 30-50-их років ХХ ст. (1999), „ЛітАкцент“ (2008).

Знаний П. Мідянка і як прозаїк-есеїст, кілька його есеїв органічно ввійшли до збірки „Луйтра в небо“. Його поезії перекладено російською, угорською, англійською, чеською, словацькою, сербохорватською мовами, паралельно чеською та українською видрукувана поважна обся-

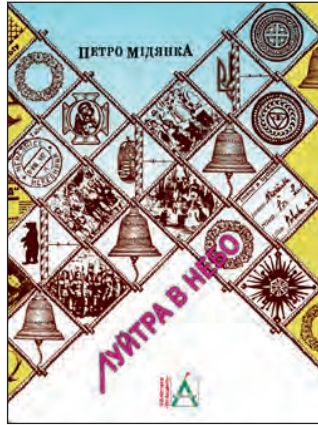
гом і змістом окрема збірка „Ужгородські кав'ярні“. Книжки поета друкувалися в Києві, Ужгороді, Івано-Франківську та Празі.

Один з найреальніших цьогорічних Мідянкових суперників-претендентів на Шевченківську нагороду, письменник-прозаїк, журналіст, книговидавець, його ровесник і однокласник Мирослав Дочинець, щиро вітаючи друга, підсумував: „Він не просто екзотист найзахіднішого терену української поезії, що накидав у неї жмені несподіваних, смачно пахучих метафор. Він системний мітологист краю... Його луйтра, оперта на Мараморш, пересягає овиди Срібної Землі, чорні землі й білий світ і впирається в Небесні Стовици. Про них колись снів і малий Тарас. Либонь, це дорога кожного Поета“ (ужгородська газета „Фест“, 17 лютого).

Інший колега із Закарпатської організації Національної Спілки письменників України, вчений-історик, прозаїк, поет, публіцист Сергій Федака з цієї нагоди підкреслив синкретизм художнього світу поета, що увібрив і архітекту-

Лавреат Шевченківської нагороди в галузі поезії 2012 року Петро Мідянка. (Фото: Дмитро Федака)

Обкладинка книжки Петра Мідянки „Луйтра в небо“.

ру, й танець, і музику, й вершини образотворчого мистецтва краю: „Петрові вдалося гармонійно поєднати лінію Ерделі (європейський авангардизм, екзотизм, гра на контрастах, пристрасність, урбанізм) і лінію Бокшая (етнографізм, архаїка, містика, натуралізм, сільська стихія). Тому його вірші не сплутаєш ні з чікими іншими. Можна сміливо проводити вікторину на кмітливість, але не вгадати Петра просто неможливо. При цьому він дуже далекий від дидактизму – ну не надаються його вірші до виконання на якихось політичних мітингах, і у передвиборне турне його не запросить жоден політик...“.

Як інтелігент і поет П. Мідянка – постать справді наскрізь неординарна і в житті, і в творчості.

Народився 14 травня 1959 року в глибинці Українських Карпат, на закарпатській Мараморощині, в селі Широкий Луг, через яке стрімко мчить гірська річечка Лужанка, а над ним здіймаються увись вершини субальпійських лук-полонин – з одного боку Менчул, з другого Кобила та Угорський верх. Середню освіту здобув у Хустській школі-інтернаті, закінчив Ужгородський державний (тепер національний) університет (1982), філолог-україніст. Відтоді, згідно з давньою народною традицією, він, наймолодший син, повернувся в рідну оселю, аби стати опертям батьків. Батька не стало 20 років тому, матері – три, а він досі живе у старій батьківській хаті, учителює в сусідній Новоселиці, куди і звідки десятиліттями часто добирався пішки, та рідному Широкому Лузі. Як і кожен сельчанин, орав і сів, косив і сушив сіно, доглядав корову, вівці й іншу живність, окрім того, співає у церковному хорі, служить дяком у церкві. Як учитель – лавреат Всеукраїнського конкурсу „Учитель року-98“ у номінації „Українська мова та література“.

Віршує й друкується зі шкільної лави, особливо активно у студентські роки, але увійти у велику літературу першою вартісною авторською збіркою спромігся з чималими труднощами ледь не в пору свого 30-ліття. В одному з

(Закінчення на стор. 14)

Під Спонсорством

ФЕДЕРАЛЬНОЇ КРЕДИТОВОЇ КООПЕРАТИВИ САМОПОМІЧ НЬЮ ЙОРК

Український Хор „ДУМКА“ в Нью-Йорку
лавреат премії ім. Миколи Лисенка

ВАСИЛЬ ГРЕЧИНСЬКИЙ – Музичний керівник і диригент
Лариса Гутникевич, Наталія Ващенко – Фортепіановий супровід

за участю відомих і молодих виконавців:

Олена Геймур-сопрано, Оксана Кровицька-сопрано, Корнель Сятецький-тенор,
Олег Чмир-Опалінський-баритон, д-р. Тарас Філенко-вступне слово і фортепіан, Андрій Мілявський-кларнет,
Станіслав Демочко-фортепіан, Іннеса Тимочко-Декайло-скрипка, Ірина Кіт-скрипка, Валерія Шолохова-віолончель

запрошує Вас на

Концерт з нагоди 100-ліття смерті
МИКОЛИ ЛИСЕНКА

У програмі хорові, інструментальні та вокальні твори Миколи Лисенка

Концерт відбудеться в неділю, 1 квітня, 2012 р. о 3-ій годині по полудні,
у залі Gerald W. Lynch Theater at John Jay College
899 Tenth Avenue, (between 58th and 59th Streets), New York, NY 10019

Квитки можна придбати перед концертом у крамницях: „СУРМА“, 11 East 7th St. NY, NY 10003,
Український Музей, 222 East 6th St. NY, NY 10003; у домівці Товариства „Самопоміч“, 98 Second Ave. NY, NY 10003;
через „website“ хору „Думка“, або при вході до залі у день концерту. \$35 в оркестрі, \$30 на балконі

Додаткові інформації можна також одержати через „website“ хору: www.dumkachorus.org

Тарас Шевченко на Волині

Євген Цимбалюк

У жовтні 1846 року Тарас Шевченко побував на Волині, де як художник та етнограф за завданням Київської археографічної комісії замальовував культурно-історичні пам'ятки краю, записував народні пісні.

На жаль, архівних свідчень цієї подорожі залишилося не так уже й багато. Вочевидь тому, що звіт Т. Шевченка про перебування на Волині, який він мав передати у Київську археографічну комісію, був знищений. Не збереглося ніяких поезій та листів того часу. Ймовірно, виконуючи завдання комісії, він не мав часу на поетичну творчість. Та й, судячи з усього, саме у цей час Т. Шевченко переживав творчу кризу. Листи та деякі інші матеріали з волинської подорожі, як „компрометуючі“, швидше за все, були знищені. Адже після цієї подорожі, 6 квітня 1847 року, Т. Шевченка заарештували.

Загалом матеріали, які дають уявлення про волинську подорож поета, на думку письменника й науковця, проректора Національного університету „Острозька академія“ Петра Краляка, можна поділити на декілька груп.

По-перше, це офіційне розпорядження генерал-губернатора Дмитра Бібікова, що зобов'язувало Т. Шевченка збирати матеріали етнографічного й історичного характе-

рів на Київщині, Поділлі та Волині. До цієї ж групи варто віднести листи Д. Бібікова до губернаторів Подільської та Волинської губерній, де вказувалося на необхідність надання Т. Шевченкові сприяння у зборі відповідних матеріалів.

До другої групи матеріалів варто віднести зроблені Т. Шевченком під час цієї подорожі малюнки (найвідоміші з них акварелі з зображенням Почаївської лаври), а також записані тоді ним народні пісні. Відтак достеменно відомо, що поет восени 1846 року побував у Почаєві.

Третю групу складають згадки про Волинь у творах, що з'явилися після цієї подорожі. Найбільш інформативними у цьому плані є російськомовні повісті „Варнак“ та „Прогулянка із задоволенням і не без моралі“.

Нарешті, ще одну групу матеріалів складають спогади, певні свідчення людей про перебування Т. Шевченка на Волині. Найбільш цінними є спогади Федора Кружилки, який ніби спілкувався з поетом під час його перебування у Вишнівці.

Що стосується „Варнака“, у повісті є рядки, де розповідається, як герой цього твору мандрує з Кременця до Новоград-Волинського через село Верби в Дубно, а з Дубна на Острогор, Корець і на Новград-Волинський, на береги річки Случ.

Без сумніву, при написанні повісти Т. Шевченко використав свої

волинські враження. Але, по-перше, варто врахувати, що ця повість не належить до автобіографічних. По-друге, головного героя повісти аж ніяк не можна ототожнювати з автором.

Врешті, немає серйозних підстав сумніватися, що поет, їдучи з Кременця до Житомира, відвідав саме ці населені пункти. Інше питання, наскільки він там затримувався і наскільки вони справили на нього враження.

Напевно, Т. Шевченко недовго перебував у Вербі. У цьому селі (чи то невеликому містечку) не було чогось такого, що б могло його серйозно зацікавити.

Дещо цікавіше з Дубном. Це було одне з найбільших повітових міст Волинської губернії. Тут – ціла низка старовинних архітектурних споруд. Серед них – замок, що фігурував у знаменитій повісті Миколи Гоголя „Тарас Бульба“. Цей твір поет читав і, здавалося б, замок мав би його заінтригувати. Проте, коли в повісті „Прогулянка із задоволенням і не без моралі“ Т. Шевченко пише про волинські замки, він згадує Острогор і Корець. Дубно ж випадає з його поля зору. Взагалі про це місто письменник ніде не згадує, окрім повісти „Варнак“. Цілком очевидно, що Т. Шевченко у Дубно був лише проїздом.

Пам'ятник Тарасові Шевченкові в Дубні, який символізує волинський шлях Кобзаря.

Цілком ймовірним видається перебування його в Острозі, який згадується як у повісті „Варнак“, так і у повісті „Прогулянка із задоволенням і не без моралі“. Причому у другому випадку згадка має більш конкретний характер. Йдеться про магнатський замок у цьому місті. Схоже, його оглядав Т. Шевченко.

Не викликає сумнівів факт перебування Т. Шевченка в Кор-

(Закінчення на стор. 16)

Акція протесту – біля пам'ятника Кобзареві

Олексій Шевченко

СУМИ. – Місцева організація Всеукраїнського товариства „Просвіта“ ім. Тараса Шевченка виступає проти дій телебачення і радіомовлення, які продовжують інтенсивне зрощення молоді. Це сягає села, яке вже пере-

стає бути джерелом українського народу. 29 січня „Просвіта“ організувала громадське віче на площі Тараса Шевченка, щоб вшанувати Героїв Крут. Учасники віча виступили з ініціативою про створення широкого громадського руху „Влада в Україні має бути українською!“.

Активісти „Просвіти“ біля пам'ятника Тарасові Шевченкові в Сумах.

Інтенсивні Курси Англійської Мови

Всі рівні володіння мовою • Англійська мова для підприємництва
Вдосконалення вміння писати і читати • Підготування до іспиту TOEFL
Повний вибір курсів Apple iMac Photoshop та Office for Mac
“English through the Arts” - Центр Діяльності

Spanish-American Institute

служить міжнародним студентам на Times Square від 1955 р.

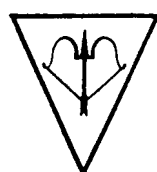
215 West 43 Street, Times Square, NY 10036

Тел.: 212-840-7111 • Факс: 212-719-5922

Info@sai2000.org • www.sai2000.org

SKYPE: StudentClub • www.FaceBook.com/StudentClub

This school is authorized under Federal Law to enroll non-immigrant alien students.
Registered by the Department of Education of the State of New York.

ПЛЕМ'Я ПЛАСТУНОК „ПЕРШІ СТЕЖІ“
влаштує

„ДЕННИЙ ТАБІР ПТАШАТ ПРИ ПЛАСТІ“

для дітей від 4 до 6 років, які володіють (розуміють і говорять українською мовою)

- Дитина мусить мати закінчених 4 роки життя до 31 серпня 2012 р. Вийнятків немає.
- Дитина мусить мати усі приписані щеплення.
- Дитина, яка склала Заяву Вступу до новацтва, не може брати участі в таборах для пташат.

Табір відбудеться на Союзівці у двох групах:
від неділі 24 червня до суботи 30 червня та від
неділі 1 липня до суботи 7 липня 2012 р.

У справі кімнат порозумітися прямо з Адміністрацією Союзівки.
SOYUZIVKA, P. O. Box 529, 216 Foordmore Road, Kerhonkson, NY 12446
(845) 626-5641; www.Soyuzivka.com; Fax: 845-626-4638

- Таборова оплата: \$110.00 (\$20.00 незворотні); оплата за два тижні 210.00 дол.
- Зголошення і таборову оплату (чек виписаний на Plast – Pershi Stezhi) надсилати до: Mrs. Oresta Fedyniak, 2626 W. Walton Ave., Chicago, IL 60622
Tel.: 773 486-0394 (від 8:00 до 10:00 ранку)

- Реченець зголошень: 10 травня 2012 р. • Число учасників обмежене.
- Додаткова оплата за спізнени зголошення 20.00 дол. (якщо є місце в таборі).

КАРТА ЗГОЛОШЕННЯ НА ТАБІР ПТАШАТ-2012

Ім'я і прізвище дитини ..... по-українськи і по-англійськи

Дата народження .....

Адреса .....

Телефон ..... E-mail .....

Просимо залучити посвідку дати народження дітей, що вписує на табір перший раз

- від 24 червня до 30 червня 2012 р. від 1 до 7 липня 2012 р.
Величина таборової сорочки дитини: 6-8, 10-12, 14-16.
 Залучую чек на суму \$..... Резервую кімнату на Союзівці

..... ім'я і прізвище матері (подати дівоче прізвище)

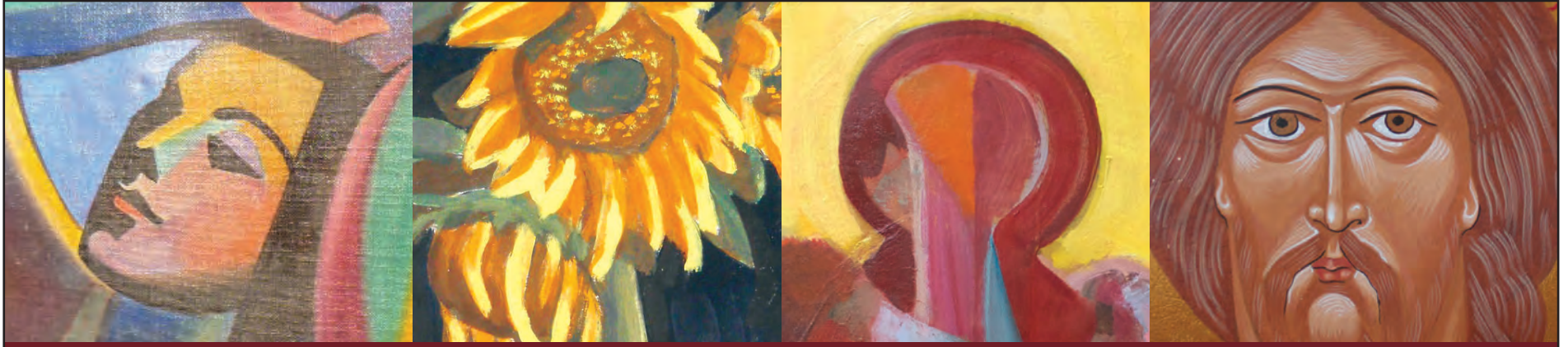
Завваги .....

.....

.....

..... Підпис батька або матері

A SPECIAL INVITATION

THE UKRAINIAN CATHOLIC EDUCATION FOUNDATION
AND THE UKRAINIAN INSTITUTE OF AMERICA
cordially invite you to attend a

SILENT ART AUCTION

to benefit the Ukrainian Catholic University in Lviv

Special guests:

UCU International Academic Relations Director Olena Dzhedzhora
UCU Senior Project Manager Andriy Kurochka
Featuring jazz by the Askold Buk Trio

SATURDAY March 24, 2012

7-8 p.m. Cocktails and hors d'oeuvres

8 p.m. art auction and program, bidding will close at 9:30 p.m.

Ukrainian Institute of America, 2 East 79th St. New York, N.Y.

Admission: \$75 per person

For more information please call Marta Kolomayets (773) 235-8462 or Sofika Zielyk (212) 533-6419 or e-mail marta@ucef.org

VISA® HOLODOMOR CREDIT CARD

WITH EVERY SINGLE SWIPE

ENJOY HELPING THE CAUSE*

*With VISA® Holodomor Credit Card you can contribute to the construction of the Memorial dedicated to the victims of Ukraine's Genocide of 1932-1933 in Washington, D.C., at no extra cost to you. Subject to credit approval. Contributions are based on purchases only, cash advances and balance transfers not eligible. Additional limitations, terms and conditions apply. You will be given further information when you apply. For additional information, call: **1-866-859-5848** or see website or [facebook.com/UkrNatFCU](https://www.facebook.com/UkrNatFCU). VISA® Holodomor Credit Card is a result of partnership between Ukrainian National Federal Credit Union and the U.S. Committee for Ukrainian Holodomor-Genocide Awareness 1932-33.

Ukrainian
National
FCU.org

VISA

1-866-859-5848

APPLICATIONS ACCEPTED IN ALL BRANCHES

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

В США відновило діяльність ТУСМ

НЬУ-ЙОРК. – У США після 20-річної перерви відновило діяльність Товариство української студіюючої молоді ім. Миколи Міхновського (ТУСМ), що об'єднує молодих представників місцевої української громади.

Офіційне представлення відновленого ТУСМ відбулося за участі голови Товариства Миколи Глушка, секретаря Дмитра Ленчука та скарбника Юстина Пиза 11 лютого в Нью-Йорку під час урочистого відзначення 100-ліття від дня народження прем'єра Українського державного правління, очільника Антибільшовицького блоку народів (АБН), голови Проводу Організації Українських

Націоналістів (бандерівців) Ярослава Стецька.

В присутності провідників ОУН (б), Світової конференції українських державницьких організацій (СКУДО) та Організації оборони чотирьох свобод України (ООЧСУ), представників численних національних культурно-просвітницьких осередків, молодіжних організацій та української інтелігенції М. Глушко заявив: „Мета нашого товариства – не тільки підтримувати права студентської молоді в Україні, але також через державні суспільні організації захищати самостійну соборну українську державу”.

Посилаючись на видатного політично-го і громадського діяча М. Міхновського, М. Глушко наголосив на винятковій важливос-

ті єднання українського суспільства: „Микола Міхновський одного разу казав, що без сили нема права, щоб здобути право, треба мати силу. Ми, як українська громада, є силою. Якщо ми не зможемо разом співпрацювати, то ніколи не здобудемо право на самостійну соборну українську державу”.

Найближчим часом ТУСМ плянує оголосити плян своєї діяльності на поточний рік, а також спільні заходи з партнерськими організаціями в США та Україні.

ТУСМ ім. М. Міхновського – студентська ідеологічна націоналістична організація, заснована у грудні 1949 року в Ляйпгаймі (Німеччина) з числа членів і прихильників Закордонних Частин ОУН. З 1955 до 1989 року осідок Головної управи ТУСМ перебував у США.

ТУСМ

42-ий Відділ ООЧСУ відбув загальні збори

Катерина Мицьо

ЮНІОНДЕЙЛ, Нью-Йорк. – 42-ий Відділ Організації оборони чотирьох свобод України (ООЧСУ), розпочав новий період праці Річними загальними зборами Відділу, які відбулися 12 лютого в залі Українського культурного центру центру св. Володимира в Юніондейлі, Нью-Йорк. Вони були винятково важливі і цікаві, оскільки участь у них взяли голова Головної Управи ООЧСУ Степан А. Качурак, голова Проводу Організації Українських Націоналістів (б) Стефан Романів та заступник директора Інституту українського національного відродження ім. Степана Бандери в Києві Анатолій Семенюк.

Голова відділу Катерина Мицьо, відкривши збори, привітала присутніх і висловила співчуття родинам членів 42-го Відділу Володимира Ягничка і Марти Шкралюка, які відійшли у вічність. Збори однохвилинною мовчанкою вшанували їх пам'ять.

Про діяльність відділу за минулу каденцію докладно, з екскурсом в історію, звітувала голова К. Мицьо.

На закінчення свого звіту вона подякувала всім членам відділу за активну співпрацю: „Нехай нагородою для нас всіх буде почуття задоволення, що кожний з нас бодай в маленькій мірі підтримував тих, хто на рідних землях стоїть на сторожі Української держави, як і збереження української громади на Лонг-Айленді”.

З фінансовим звітом виступила довголітній касир 42-го Відділу, одна з його членів-засно-

вників Марія Копистянська. За Контрольну комісію звітував її голова Мирон Корнага. Він ствердив, що переведено контролю книг і все знайдено в належному порядку.

Про діяльність Головної Управи ООЧСУ коротко сказав її голова С. Качурак, а відтак представив і попросив до слова голову Проводу ОУН (б) – С. Романова.

Відзначивши те позитивне явище, що в житті 42-го Відділу ООЧСУ активну роль відіграють представники „четвертої хвилі“ українських імігрантів, він приступив до презентації важливого громадського проекту „Будуймо Україну разом!”. Це зокрема гідне відзначення загальнонаціонального ювілею – 70-річчя від утворення Української Повстанської Армії а також 100-річчя від народження Я. Стецька.

„2012 рік стане для нас роком випробування, – сказав далі Р. Романів, – роком великої відповідальності перед майбутніми поколіннями. У цьому році ми обираємо новий склад Верховної Ради України. Своім вибором ми повинні утвердити здобуту незалежність, одвічне прагнення своїх дідів-прадідів жити в незалежній Україні, вільній від тоталітарного тиску, лицемірства, брехні, беззаконня, корупції та розгулу бандитизму”.

Голова ОУН розповів про діяльність свого політичного середовища. Члени організації взяли активну участь у протестних акціях в Києві та на багатьох міських майданах України, де зібралися десятки тисяч українців, великих і малих підприємців на знак протесту проти економічної політики влади.

Виступає голова Організації оборони чотирьох свобод України Стефан Качурак.

Провід ОУН провів також ряд масових акцій, пов'язаних з безпідставним затриманням Службою безпеки України директора Національного музею-меморіалу жертв окупаційних режимів „Тюрма на Лонцького“ у Львові Руслана Забілого.

Висловлено рішучий протест у зв'язку з переслідуванням та незаконним звільненням директора Сумського обласного державного архіву, дослідника Голодомору Генадія Івануценка.

Провід ОУН звернув увагу міжнародної громадськості на посилення антиукраїнських дій сьогоденної влади в Україні.

Під час політичних арештів, які відбулися в результаті підриву пам'ятника Йосифові Сталінові у Запоріжжі, Провід ОУН надавав арештованим інформаційну, політичну, юридичну та

(Закінчення на стор. 16)

ГОЛОС МОЛОДОГО ЧИТАЧА

З історії сімей складається історія народу

Катя Фтомова

ВАШІНГТОН. – У листопаді минулого року до школи ім. Тараса Шевченка у Вашингтоні завітала дуже цікава людина – Ярослава Джонсон. Вона розповідала про своє життя, історію своєї сім'ї, багато цікавого з історії українських емігрантів, а також про книгу „Спадок чотирьох кухарів“, яку вона написала.

Тим часом у залі смачно пахло – це батьки разом з дітьми приготували солодощі за приписами з книги Я. Джонсон. І треба сказати, що солодощі були чудові! Книга містить багато описів наших українських страв, знайомих мені з дитинства. Також у ній багато фотографій та історій з життя спільноти та родини Я. Джонсон, в якій вона виросла.

Учні в класі зачаровано слухали її розповідь про те, як по Другій світовій війні її сім'я переселилася до Америки, не маючи нічого при собі, як починали нове життя в чужій країні, як не боялися тяжкої щоденної праці і як з вірою в себе й у свою рідну націю досягали життєвих успіхів.

Я була глибоко вражена всім, що почула від цієї звичайної на вигляд, але такої дивовижної жінки з добрими очима. Ця зустріч була важливою для усіх нас тоді, що ми, українці в Америці, повинні пам'ятати, хто ми є, і знати свою істо-

рію, своє коріння.

Мені дуже сподобалось, як Я. Джонсон сказала, що важливо знати історію світу, своєї країни, свого народу, але не менш важливо знати і не забувати історію своєї сім'ї. Бо з історій наших сімей і складається історія всього народу.

У когось дідусь захищав незалежність України разом з іншими патріотами в Українській Повстанській Армії, у когось бабуся як медична сестра мужньо рятувала поранених на фронтах Другої світової війни. Мою прабабцю під час війни вивезли до Німеччини, і там вона загинула у трудовому таборі. Мені розповідали також історії, коли висилали до Сибіру, навіть вбивали членів родини за любов до України та бажання бути українцями. Це наша історія, і ми повинні знати її, цікавитися нею. Але не менш важливо для нас також усвідомлювати, що ми самі також будемо історію.

Я. Джонсон порадила нам добре вчитися і використовувати свої знання в нашому житті. Мені дуже сподобалось, як зробила вона сама. Незважаючи на те, що була зовсім маленькою дівчинкою, коли приїхала до Америки, вона не забувала про нашу Україну і, ставши дорослою жінкою, вивчившись на юриста, вона повернулася працювати до Києва – міста, де я народи-

Ярослава Джонсон.

лася і де залишилась частинка мого серця. Я також хотіла б робити все, що в моїх силах, для того, щоб Україна і мій народ мали краще життя. Врешті-решт ми – молоді українці, і хто, як не ми, буде далі творити історію нашої України!

*Подбайте про Ваше
завтра вже сьогодні!*

**Відкрийте рахунок
ІРА,
щоб забезпечити своє
майбутнє без турбот.**

3.15% АРУ*

Пенсійні рахунки є забезпечені до 250,000 тис. доларів Державною Адміністрацією Кредитових Спілок - NCUA.

САМОПОМІЧ НЬЮ ЙОРК ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА

Завжди професійна, конфіденційна та ввічлива обслуга.

ГОЛОВНЕ БЮРО: 108 SECOND AVENUE NEW YORK, NY 10003 TEL: 212-473-7310 FAX: 212-473-3251

Вигідно розташовані філії:

КЕРГОНКСОН:

6329 Route 209
Kerhonkson, NY12446
Tel: 845-626-2938
Fax: 845 626-8636

ЮНІОНДЕЙЛ:

226 Uniondale Ave
Uniondale, NY 11553
Tel: 516 565-2393
Fax: 516 565-2097

АСТОРИЯ:

32-01 31st Street
Astoria, NY 11106
Tel: 718 626-0506
Fax: 718 626-0458

ЛІНДИНГІРСТ:

225 N. 4th Street
Lindenhurst, NY 11757
Tel: 631 867-5990
Fax: 631 867-5989

ЕЛЕКТРОННА ПОШТА:

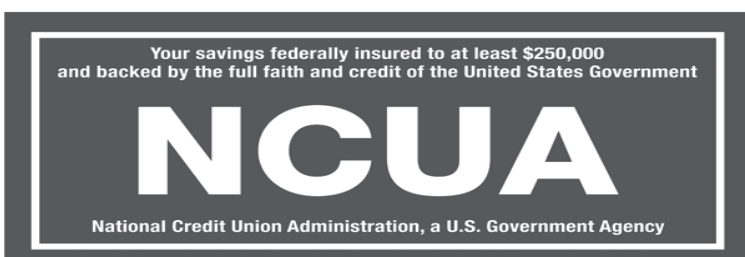
Info@selfreliancenyc.org

ІНТЕРНЕТ:

www.selfreliancenyc.org

Поза Нью Йорком дзвоніть

**безкоштовно:
1-888-SELFREL**

*АРУ - Відсотки у річному відношенні з нараховуваною дивідендою. Дивіденда - 3.10% нараховувана денно може бути змінена без попередження.

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

Колишні черкасиці – переможці фотоконкурсу Зустрілися з Юрієм Андруховичем

ЄРУСАЛИМ. – В Ізраїлі 16 лютого закінчилася перша тура міжнародного фотоконкурсу, організованого Географічним товариством країни. Серед членів журі, яке очолював фотограф з світовим ім'ям Олександр Тягнирядно, були журналісти, екскурсоводи, історики. Організатори конкурсу – голова ради Географічного товариства Вадим Малев та редактор українсько-єврейської газети „Голос“, яка виходить в Тель-Авіві, Володимир Плетинський, мали за мету показати у творах місцевих та закордонних фотографів красу Святої Землі, міста царя Ірода, Кесарії, Мертвого моря і пустелі Арава, квітучих садів і засніженого Гермону, древнього і вічно молодого Єрусалиму – міста трьох релігій.

Фотоконкурс має чотири тури – Єрусалим, північ, південь та центр Ізраїлю. Кожний учасник надіслав до оргкомітету по три фотографії, які спочатку оцінили члени Географічного товариства, потім всі бажаючі в інтернеті, а далі – професійне журі.

Головна нагорода глядачів діста-

лася корифеєві ізраїльської фотографії, авторів розкішного фотоальбому про Єрусалим „Левітація“, вихідцеві з Черкас Михайлові Левітові за фотографію „Єрусалим небесний та земний“.

М. Левіт сказав про Єрусалим: „Я закоханий в це місто, тут працюю, відпочиваю, сміюся і сумую. Ще в Черкасах мріяв зробити хоча б одну світлинку Єрусалиму. І ось вже понад 20 років роблю це і цим щасливий“.

Серед нагороджених в номінації за краще бачення Єрусалима через призму гумору – ще один колишній житель Черкас, українець Андрій Глаз-Шая. Він одержав першу нагороду за світлинку „Своє зацікавлення в Храмі Гроба Господнього“. А. Глаз-Шая за фахом – програміст, але у вільний час разом з родиною любить подорожувати країною і фотографувати. Він має вже понад 2,000 світлин з різних куточків Святої землі.

За підсумками міжнародного фотоконкурсу його організатори мають намір підготувати пересувну фотовиставку і показати її в різних містах країни.

Світлана Глаз

Михайло Левіт. „Єрусалим небесний та земний“.

До 75-річчя...

(Закінчення зі стор. 3)

1938 році (Полтава), Абрам Розенбардт (Одеса), Павло Чистов (Сталіно, тепер – Донецьк), Лаврентій Якушев (Житомир), Марко Корнев-Капелюс (Чернігів), Микола Приходько (Кам'янець-Подільський, тепер – Хмельницька область), Петро Карамішев (Миколаїв), Юхим Кривець (Дніпропетровськ), Олексій Долгушев (Київ). Прізвиська катів в окремих областях теж є в двотомнику.

Окремо слід згадати безпосередніх виконавців розстрілів. Зрозуміло, що їх число було значним. В збірнику наведено згадки про начальника в'язниці НКВД в Києві Івана Нагорного, який брав участь у масових розстрілах, а сам загинув в 1941 році під час Другої світової війни. Олександр Шашков був комендантом НКВД Української РСР і безпосередньо виконував вироки. У 1942 році він був начальником Особливого відділу 2-ої ударної армії Андрія Власова і застрелився, щоб не потрапити в полон до німців.

Яким Поясов відповідав за розстріли за вироками міжрайонної слідчої групи в Білій Церкві, за що

його нагородили орденом Червоної зірки. Потім працював заступником начальника управління НКВД в Миколаївській області. Дальша доля його невідома.

Упорядники збірника у передмові написали: „На сьогодні це найповніша публікація документів і статистичних матеріалів каральних органів, які висвітлюють проведення операції в Українській РСР за наказом ч. 00447. Більшість документів введено у науковий обіг вперше“. Вони зазначили, що „саме читачеві надається право зробити висновки на підставі опублікованих документів і наведених дискусійних точок зору“.

Висновок може бути єдиний: у 1937-1938 роках московські більшовики за участі своїх поплічників в Україні скоїли ще один, другий після Голодомору 1932-1933 років, геноцид українського населення, особливо болючий від того, що була знищена найактивніша частина народу, його еліта.

ЮРІЙ Б. КОРДУБА
Адвокат
Emphasis on Real Estate, Wills,
Trusts and Elder Law
Ward Witty Drive, P.O.Box 249, Montville, NJ 07045
Hours by Appointment! Tel. (973) 335-4555

Письменник Юрій Андрухович виступає на літературному вечорі в Українському Вільному Університеті.

МЮНХЕН, Німеччина. – 2 лютого, наступного дня після присвоєння звання почесного доктора Українського Вільного Університету письменникові Юрієві Андруховичеві, сенат УВУ організував в Йоганіс-залі, оранжереї світової слави Німфенбурзького замку, творчий вечір письменника.

Ця літературна імпреза, якою керувала ректор УВУ, літературознавець Ярослава Мельник, проходив під мотто „Двадцять років пізніше“. Саме 20 років тому (1992 року) Ю. Андрухович уперше відкрив для себе Мюнхен.

Вечір проходив у дуже теплій

атмосфері. Відомий письменник полонив численну публіку тонким почуттям гумору та самоіронією.

Центральною частиною зустрічі було авторське читання фрагменту з найновішої книжки – „Лексикон інтимних міст“, що побачила світ 2011 року, із підзаголовком „Довільний посібник з геопоетики та космополітики“. Із цього „Довідника“ Ю. Андрухович прочитав розділ „Мюнхен, 1992“.

Відтак автор відповів на численні запитання аудиторії (зала була переповнена), яка в основному складалася зі студентів УВУ.

Після завершення вечора учасники підходили до письменника з проханням про автограф, а журналісти „5-го каналу“ українського телебачення взяли в письменника і ректора УВУ інтерв'ю для українських телеглядачів.

Творчий вечір Юрія Андруховича вкотре засвідчив різні грані діяльності УВУ, інституції, що плекає не лише академічні традиції, але також виконує завдання українського культурного центру в Мюнхені, одній з передових культурних метрополій Європи.

Пресове бюро УВУ

SCOPE TRAVEL INC. 2012 TOURS TO UKRAINE

	TWO CAPITALS 9 Day All Inclusive Tour tw from \$2290 via Lufthansa from Newark Kyiv, Lviv - the two "capitals" of E. & W. Ukraine. The leisurely pace of this tour permits for stays with friends, with extensions to Budapest, Vienna or Munich optional. Departures: May 16, Jul 11, Aug 1, Sep 19
	MINI UKRAINE 12 Day All Inclusive Tour tw from \$2790 via Lufthansa from Newark Kyiv, Lviv, Yaremche and Kamianets Podilsky The two "capitals" of Ukraine, plus a three day bus tour to the Carpathian Mountains and Bukovyna with stops in Iv. Frankivsk, Bukovel, Kolomyia, Chernivtsi, Zarvanytsia. Departures: May 16, Jul 11, Aug 1, Sep 19
	UKRAINE + POLAND and HUNGARY via Lufthansa from Newark 11 Day All Inclusive Tour tw \$2950 Lviv, Krakow and Budapest – lovely combination of 3 countries and peoples whose history intertwined through the centuries. First class hotels, meals, tours and more! One departure only: May 17, 2012
	ETAP 1+2 Aug 8 – 25 \$2000 УПН - УПУ - УСП - УПС пл сен Ореста Фединак
	TOUR A Aug 16-25 \$1990 10 Days Lviv Координатор транспортів Scope Travel пл сен Петро Ставничий
	TOUR B Aug 13-25 \$2290 12 Days Kyiv + Lviv Провідник пл сен Марійка Гельб'іг
	TOUR C Aug 13-25 \$2690 12 Days Kyiv, Lviv, Yaremche, Kamianets Podilsky Sokil, Kolomyia, Zarvanytsia Провідник пл сен Марійка Гельб'іг
	LETOM SKOBA Aug 8 – 25 \$3000 17 Days Kyiv, Kaniv, Iv. Frankivsk, Tatariv, Bukovel Kolomyia, Chernivtsi, Kamianets Podilsky, Kryshalevi Pechery, Zarvanytsia, Lviv Комендант ст пл Александер Колос Оп'ікун пл сен Христина Храплива.
ПЛАСТ ЮМПЗ Centennial Tours All Welcome!!! Air/land rates only - tax not incl.- details on Scope web site All tours are open to non-PLAST members except the ETAP TOURS. Scope Travel Inc 101 S. Centre St. S. Orange, NJ 07079 Phone 973 378 8998 Toll Free 877 357 0436 www scopetravel.com cell 201 463 4656 scope@scopetravel.com	

Висоти Петра Мідянки...

(Закінчення зі стор. 8)

перших своїх інтерв'ю, коли вже Україна одержавилась, і вийшла третя його збірка, він відкрив причину:

„Це був час, коли кожного опікувало КГБ ... Хустська районна газета попросила мене, щоб я написав щось до ювілею Леніна. У листі до редакції я необережно висловився, що червоний колір мене дратує, як бика на кориді“. Зацікавлений аналітичний погляд на творчий ужиток П. Мідянки переконує: весь він породжений безмежною синівською відданістю рідним овидам з їхнім довкіллям і людністю, з одного боку добровільно прикованою до Карпат, з другого – розкиданою примхами й закономірностями долі по всіх світах...

Орган мовчав. Досада та не злість,
Діймала Еріха – за віком, як століття,
Ялицями Усть-Чорна вся сповита,
З цих сповиттів і він, і органіст,
І русин Півварський, румун з Бребої Алб;
Це їхню душу вишколили гори,
Дідок поволі пробирався хворий,
А органіст – в омані сивих Альп
Слугує кельнером закеханим ділкам,

Деся у Греноблі чи в захмарнім Граці...
О суето міграцій! Декорацій!

З передгір'я гірського пасма полонинського масиву Красної він сягає поетичним зором не тільки всіх-усіх лугів і лужків карпатських видолінок, Лугу Великого в серці України, а й Пітсбургу – одного з центрів давньої закарпатської еміграції в США, Фудзіями в Японії, багатьох-багатьох інших куточків планети.

Письмо поета позначене інтенсивними пошуками власної, тісно поєднаної з краями не лише тематикою, але й естетичним досвідом „руської модернізму“ („У фантастичних випарах ропи / Кувалась наша руська модернізм“). У пошуки нового, гідного сьогодення слова він включає й художній досвід вихідця з історичного Закарпаття Енді Варголі — творця поп-арту в США:

Андрій Вархола — русин чи хохол?
Греко-католик, ставленник поп-арту.
Енді Воргол — це джаз і рок-ен-ролл!
Куди до нього віршнику чи барду.
І конвульсивний, і побожний „фольк“;
І чілка біла, окуляри... Енді!
І багатоликий хмародер Нью-Йорк:
Ті касино, і кока, бренді, денді.
Маразматичний вигин камбали...
О Земплін, Спиш, Нью-Джерзі та Аляска.

Із наркотичної завіси, із імлі –
Дизайн сунів, носовички, запаска...

– й авангардний живопис ужгородця, представника старшого покоління закарпатської школи живопису Ернеста Контратовича з його знаменитим полотном „Свячення води“:

Йордан на Чорній Тисі
(це при чехах).
Душпастирі, і ризи, й кептарі,
І сяйво голуба над храмом Івана Струка,
Говерла, вбрана в білі одяги...

і новизну витвору народної фантазії в храмовому дерев'яному зодчестві закарпатців, що залишили світові як одне з див Струківської церкви біля Ясіня, і творців книжкового рукописного друкованого мистецтва „Триоді Цвітної“, що процвітало неподалік його Широкого Лугу, у Грушеві та Углі, де писалися, а кажуть, й друкувалося дещо раніше знаменитих фєдорівських книг, й „Триоді...“, і „Мінеї“, й „Осьмогласники“...

Поета іноді звинувачують, що його тексти незрозумілі широкому загалові через недостатню обізнаність з регіональними реаліями, які він щедро використовує. Тут справді багато лексем, що перебувають поза сучасною літературною мовою: „під“-горище, „фирес“-лісопилка, „фараметлики“ – елементи чоловічої вишиванки, „ярмінок“-ярмарок, „прімаш“ – перша скрипка, „анцуг“-костюм, „пантлик“-стрічка, „канон“-гармата, „лишка“-лисиця, „леквар“ – своєрідне сливове повидло, „попукач“-дятел тощо, тощо. В останніх книгах автор чи видавництва подібні слова-поняття пояснюють. Без них Мідянкові тексти втратили б геть усю свою художню сутність.

Більше того, він зберігає для нас і нащадків архаїку староукраїнської мови, що досі збереглася хібащо на Закарпатті, а враховуючи знакову природу мови, заглиблюється сам і заглиблює своїх краян у товщу часу, оприлюднює особливості пізнання ними світу та контакти з етносами, в оточенні яких тривало перебували, але зберегли свою руську (українську) душу.

Ще й досі українська літературна критика ламає списи, до якої літературної школи приписати Мідянку. Його зараховували якийсь час до бубабуїстів (Бурлеск, Балаган, Буфонада; Юрій Андрухович, Олександр Ірванець, Василь Неборак), до яких нібито неформально належав, але він сам тодішніми ж надто відомими поетичними заявами-віршами від них відмежовується, як і спростовує тривалі в часі пізніші спроби кваліфікувати його постмодерністом. Входячи в літературу і продовжуючи трудитися в ній з прагненням надати власному слову авангардного звучання, усім своїм нинішнім творчим набуток поет явив жагуче прагнення подати на суд читача через своє людське раціо й емоцію кожну билинку й істоту рідної землі, її опредмечену, оживлену, зігріту серцем природну, мистецьку, соціально-побутову, політичну історію і сьогодення у найадекватніших, найнесподіваніших, найсамобутніших їхніх виявах, безпосередньо пізнаних і відчутих ним самим у сув'язі зі всією Україною, світом і космосом. Це магістральна, реалістична в своїй основі, лінія його індивідуального стилю. Тож побажаймо Поетові на цій стежі нових художніх пошуків і відкриттів.

Ужгород

Дмитро Федака – філолог-україніст, літературознавець, упорядник і редактор понад 100 монографій і фольклорних збірок.

Selfreliance
Ukrainian American Federal Credit Union

Debit картки в "Самопоміч"

Просто практичні!

Безкоштовні транзакції
Безпечніше ніж готівка в кишені

Користайте з цих АТМ мереж без додаткових оплат!

Історію транзакцій
можна запросто
проверити онлайн!

2332 W. Chicago Ave. Chicago IL 773-328-7500
5000 N. Cumberland Ave. Chicago IL 773-589-0077
136 E. Illinois Ave. #100, Palatine IL 847-359-5911

Selfreliance.Com

300 E. Army Trail, Bloomingdale IL 630-307-0079
8410 W. 131st Street, Palos Park IL 708-923-1912

734 Sandford Ave. Newark NJ 973-373-7839
558 Summit Ave. Jersey City NJ 201-795-4061
60-C N. Jefferson Rd. Whippany NJ 973-887-2776

Потрібний чековий рахунок. Зайдіть до якого небуть бюро Кредитівки "Самопоміч", щоб вписатися у членство і відкрити рахунок. Мінімальний початковий вклад на чековий рахунок - \$50. Для доступу онлайн потрібна реєстрація і можуть бути додаткові кошти. Стосуються всі вимоги подані у Truth in Savings Disclosure і Fee Schedule. Пропозиція чинна від 15 січня 2012 р. і може бути скасована без попереднього повідомлення. За найновішою інформацією телефонуйте на № 888-222-8571.

Your savings federally insured to at least \$250,000
and backed by the full faith and credit of the United States Government

NCUA

National Credit Union Administration, a U.S. Government Agency

Full Financial
Services

Про Великого...

(Закінчення зі стор. 5)

буде успадковуватися провідника-ми УГКЦ?

– Цей біль ще дається взнаки. Упередження, пересуди щодо східних католиків не вщухли. Знаєте, я жив і працював тоді в Римі, коли Пелікан писав це дослідження. То був один з найглибших богословів ХХ ст. Ґрунтовно проаналізувавши внутрішню східню орієнтацію Патріярха Йосифа, він сам наприкінці життя навернувся до православ'я. Так, біль залишається. Нас, східних католиків, православні за царської Росії, за советської та й за сьогодишньої, мали і мають за зрадників, відступників. Також і Римо-Католицька Церква дивилася на нас як на християн другого сорту. Римські папи все керувалися правилом „престанція рītус латїно“, тобто першенством латинського обряду. Отже, щоб бути повноцїнним католиком ти мав бути римо-католиком. Щойно Другий Ватиканський Собор проголосив рївну гїднїсть Церков. Але це – в теорїї. А практично у свїтї є дуже багато людей, котрї навїть не знають, що десь живуть і дїють схїднї католицькї Церкви.

20-30 мільйонів на тлі мільярда римо-католиків – це справді небагато. І все ж Владика Любомир зревїзував думку, що ми є мостом між Сходом і Заходом. Він нагадав, що по мості люди ходять, топчуться, вичовгують, а ми насправді є творчими посередниками між Сходом і Заходом. Захід ми інформуємо, яким є християнський Схід, а Схо-

дові показуємо, що нуртує всередині католицьких Церков, зокрема Римо-Католицької.

– Ви ще змолоду мали щастя спілкуватися з Патріярхом Йосифом. Як це відбувалося? Які людські риси у ньому найбільше Вас прихилили? Що найбільше, назавжди вразило?

– Коли я став секретарем Патріярха, а відтак і канцлером, мені ішов 28-ий рік. Спілкування було щоденне, ми ж мешкали разом у Ватикані, в кардинальській резиденції, яку надав Владиці Йосифові Папа Іоан ХХІІІ. Ми з ним разом обїдали, вечеряли, а за столом не мовчали, тобто я в такі хвилини багато почув з його уст. А снідав він сам, бо це залежало від того, коли прокидався. Я служив першу Літургїю, він – другу, відтак до 11-ої години він диктував мені, переривав працю молитвою, тоді диктував знову. Коли лягав спати, не знаю, бо біля його лїжка завжди стояла гора книжок з закладеними сторїнками. Він не читав, а просто „поїдав“ новї для нього тексти.

Що мене вразило назавжди? Уявіть молоду людину українського походження, яка народилася в Нїмеччинї в часи „Дї-Пї“, виростала у Великій Британїї, студїювала в Італїї, в Австрїї, потїм з родиною опинилася в Канадї, країні спокою і добробуту. Нашї батьки жили Україною, а ми України вже не знали, щоденна реальність все тїсніше прив'язувала нас до інших країн, до іншої мови. Під впливом батьків ми намагалися берегти щось своє, але не відчували якоїсь особливої перспективи в цьому зберїганнї. Й от на українському імї-

грантському обрїевї з'являється постать Владики Йосифа. Його ім'я, фотографїї не сходять з перших сторїнок газет, його голос звучить з радїєвих і телевізїйних програм.

Я раптом відчув, що мені усе це не є байдуже, відчув гордїсть за моє українське походження. Цим він заторкнув глибокі струни не лише в моїй душі: „Народе український, будь собою! Де б не жили українець та українка, в Америцї, Канадї, Австралїї чи на Зеленому Клині – там свїтить до неба українська душа, там є народ український, а за ним скрїзь їде Українська Церква“. Він зупинив процес асимїляцїї, хоч спочатку мав недругів, навїть ворогів. Всї великі люди мали і палких прихильників, і зятяних ворогів. Він не завжди знаходив підтримку навїть серед своєї єрархїї.

Пригадую, як я йому раз при столї скаржився на нашу долю: мовляв, в Українї нас лїквідують, на Заходї ми асимїлюємося, не маємо зрозумїння з боку Ватикану, котрий їгнорує нашї схїднї основи, зокрема традицїю жонатого духовенства. Він спокїйно вислухав цї мої жалї і сказав дуже коротко: „Затям собі, зло довго тривати не може“. Він знав це так ясно, як знають майбутнє пророки. В останнї роки він дуже багато написав і видав, але кожного разу, видаючи наступну працю по 1,000 прирїрників, наостанок просив додати ще 500 – як „залїзний фонд“ – на той неминучий, на його переконання, випадок, коли Україна стане вільною. Він вірив і він знав, що так буде – що воскресне Укра-

їна, воскресне наша Церква. Буквально через шість тижнів після його смертї з'явилося перше число „Хронїки Української Греко-Католицької Церкви“.

– Зло не триває вїчно, але чи можна це сказати і про сумнозвїсну „остполїтик“? Чи Ватикан завжди буде оглядатися на Москву?

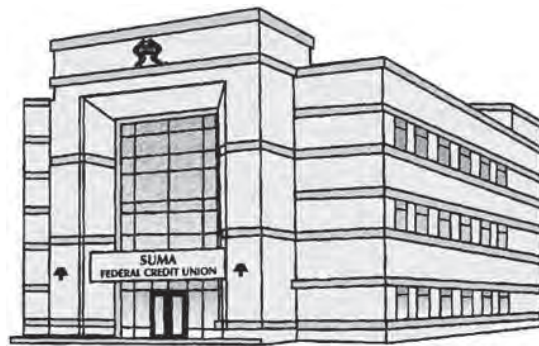
– Повїрте, „остполїтик“ втратила своє значення і свїй вплив на нашу Церкву. Немає ще формального визнання патріярхату, але здїйсненим фактом є патріярший устрїй, дїє Патріярша курїя, в Богослуженнях ми поминаємо Патріярха. Це вже не примарне, а реальне досягнення.

– Останнє запитання. Яка цїль привела Вас до Америки?

– Цїль дуже проста і водночас дуже важлива, в повночас розумїнні слова – небуденна. Я прибув сюди, а поїду ще й до Канади, збирати фонди на вїдновлення собору св. Софїї в Римї. Цей собор – святина усього свїтового українства. Коли мовчала св. Софїя кїївська, коли мовчав св. Юр, св. Софїя в Римї була полум'яним речником християнської України. Будівлї собору вже 43 роки, час вже позначився на нїй. Розраховую на масову фїнансову підтримку.

При зустрїчах в громадах буду нагадувати напутнї слова Патріярха Йосифа українським християнам: „...А коли дивитиметеся на собор св. Софїї і будете здїйснювати до нього паломництво як до рїдної святинї, і молитву приноситимете в ньому, пам'ятайте, що цей собор залишаю я вам як знак і символ незнищенности українських храмів Божих“.

Федеральна Кредитова Кооператива СУМА

Це найкраще місце для збереження ваших ощадностей!

Інтернет: www.sumafcu.org

Купуєте першу хату?

10% перший внесок, без РМІ

Для тих, хто відповідає вимогам.
Дзвонїть у віддїл позичок: 914-220-4900

Головне Бюро

125 Corporate Blvd
Yonkers, New York 10701
Tel: 914-220-4900
Fax: 914-220-4090
1-888-644-SUMA
E-mail: memberservice@sumafcu.org

Філія в Йонкерсі

301 Palisade Ave
Yonkers, NY 10703
Tel: 914-220-4900
Fax: 914-965-1936
E-mail: palisade@sumafcu.org

Філія в Спрїнґ Валї

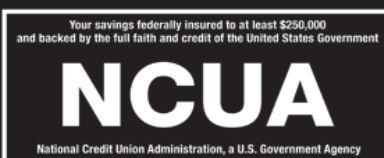
16 Twin Ave
Spring Valley, NY 10977
Tel: 845-356-0087
Fax: 845-356-5335
E-mail: springvalley@sumafcu.org

Філія в Стамфордї

39 Clovelly Road
Stamford, CT 06902
Tel: 203-969-0498
Fax: 203-316-8246
E-mail: stamford@sumafcu.org

Філія в Нью-Гейвен

555 George St.
New Haven, CT 06511
Tel: 203-785-8805
Fax: 203-785-8677
E-mail: newhaven@sumafcu.org

Тарас Шевченко...

(Закінчення зі стор. 9)

ці. У повісті згадується не просто Корецький замок, а й церква, де зберігалися бальзамовані тіла графів Корецьких. За словами Т. Шевченка, вона перетворилася у руїну. Звісно, написати таке могла лише людина, яка це бачила.

Перебуваючи у Почаєві та Кременці, поет, звісно ж, знав, що неподалік знаходиться поле Берестецької битви. Тим паче, Т. Шевченко згадував Берестечко у містерії „Великий льох“, воно для нього

було символом козацької звитяги часів Богдана Хмельницького.

Перебування поета на полі Берестецької битви засвідчує його поезія „Ой, чого ти почорніло...“. У ній зустрічаємо деякий фактаж (чотири милі „Круг містечка Берестечка“), психологічні образи (контраст чорного й зеленого полів) тощо. Це дає підстави вважати, що поет самостійно оглянув дане місце.

Чим закінчилася волинська подорож Т. Шевченка? Звітом про проведenu роботу. А це добірна низка малюнків та зібраних народних пісень. Цікаво також, що в робочому альбомі Т. Шевченка був цілий ряд записів пісень, у тому числі й сороміцьких, які не мають конкретної дати й місця фіксації. Але вони відносяться до 1846 року і, очевидно, записувалися на Волині.

Як би там не було, волинська подорож справила помітний вплив на Кобзаря. Про враження від неї він неодноразово згадував у творах „післяволинського“ періоду.

42-ий відділ...

(Закінчення зі стор. 11)

матеріальну підтримку.

Тепер Провід ОУН активно займається розбудовою Громадського об'єднання „Українська справа“ до всеукраїнського масштабу, сприяє поширенню громадських рухів „Відсіч“, „Простір свободи“, „Українська альтернатива“, „Опір“ та іншим

У програмі „Єдина Україна“ заплановані зустрічі з студентами, активом молодіжних організацій, з шахтарями, керівниками профспілок, з представниками проукраїнських структур та організацій, зокрема у східних регіонах, де відроджується патріотична громада, оживає український дух після тривалих років нищення тоталітарними режимами і всупереч зусиллям новітніх русифікаторів,

„Нас єднає ідея Української державності. Яким буде наше національне майбутнє – залежить від нас. Лише власною силою і спільними зусиллями можемо забезпечити процвітання України і гідну національну перспективу“, – сказав наприкінці свого виступу С. Романів.

Наступним моментом зборів була пропозиція голови Контрольної комісії М. Корнага уділити абсолюторію уступаючій Управі.

ві. Цей внесок всі присутні підтримали.

Список нової Управи, поданий Номінаційною комісією у складі Володимира Ковалю, Ярослави Щерби та Ірена Трояновської, збори прийняли без змін.

До Управи 42-відділу ООЧСУ обрані: голова – К. Мицьо, 1-ий заступник – д-р Андрій Шуль, 2-ий заступник – В. Коваль, рекордовий секретар – Юлія Трояновська, кореспондентський секретар – Мирон Мицьо, скарбник – М. Копистянська, організаційний референт – Роман Трояновський, відповідальна за бірки – Христя Корнага, імпрезова референтка – Роксоляна Левенець, господарська – Анна Кійко, члени Контрольної комісії – М. Корнага, І. Трояновська, Р. Левенець, прапороносці – Марко Мицьо і Іван Шклярчук.

Голова Відділу К. Мицьо від імені нової Управи подякувала всім за довір'я, а відтак прочитала лист подяки на адресу голови Проводу ОУН (6) – С. Романова.

Збори закінчено національним гімном.

Після офіційної частини голова Відділу К. Мицьо запросила всіх до обіду, який приготувала господарська референтура в складі: А. Кійко, Люба Мицьо, Марія Щерба і Леся Барнак.

Українські пісні співали Валерія Грель і всі присутні.

ARKA

Нитки, тканина до вишивання, писанкові прибори, касети, відео-касети, CD, шкільні книжки, хустки, кераміка, різьба.

89 East 2nd St., New York, NY 10009
Tel.: (212) 473-3550

ОРГАНІЗАЦІЯ ОБОРОНИ ЛЕМКІВЩИНИ В АМЕРИЦІ та ФУНДАЦІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ ЛЕМКІВЩИНИ

запрошують українську громаду на презентацію нового видання присвяченого 65-ій річниці акції «Вісла»

„ZAKERZONIA Ethnic Cleansing of the Ukrainian Minority in Poland 1944—1947”

в неділю, 25-го березня, 2012 року о годині 2-ій по пол.

в Українсько-Американському Культурному Центрі
60 North Jefferson Road, Whippany, NJ

В програмі
візьме участь головний редактор видання, відомий історик
проф. Тарас Гунчак

Запрошуємо!!!

APON MUSIC & VIDEO Co.
P.O. BOX 3082
Long Island City, NY 11103

Нові українські
VHS і DVD – відео компакт диски, касети
і довгограючі платівки.
Каталог можна замовляти безкоштовно.

Лікар з великим досвідом
роботи в Америці пошукує
працю з проживанням по
догляду за старшою особою.
Тел. 973-444-3864

ПОДАВАЙТЕ ЗАЯВКУ НА ІПОТЕКУ ОН-ЛАЙН: WWW.RUFUCU.ORG

в будь-який час, коли Вам зручно!

І Ви отримаєте відповідь на
протязі двох днів.

Якщо ви зацікавлені в
покупці власного будинку
скористайтеся низькими
відсотковими ставками!

Наші відсоткові ставки від
3.00% APR*

Заповніть заявку на іпотечку он-лайн, і отримайте знижку

\$250

UKRAINIAN **Українська** FEDERAL CREDIT UNION ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТНА СПІЛКА www.rufcu.org 877-968-7828

MAIN OFFICE | 824 Ridge Rd East | Rochester, NY 14621 | 585.544.9518 | fax 585.338.2980

Federally insured by NCUA

BRANCH OFFICES	ALBANY, NY 143 Troy Schenectady Rd Watervliet, NY 12189 518.266.0791 fax 518.266.1269	SACRAMENTO, CA 6029 San Juan Ave Citrus Heights, CA 95610 916.721.1188 fax 916.721.5551	SYRACUSE, NY 211 Tompkins St Syracuse, NY 13204 315.471.4074 fax 315.474.2328	BOSTON, MA 282 Providence Highway Westwood, MA 02090 781.493.6733 fax 781.493.6730	PORTLAND, OR 11050 SE Powell Blvd, Ste 371 Portland, OR 97266 503.774.1444 fax 503.774.1406

*APR Annual Percentage Rate. Rates subject to credit evaluation. Rates as low as. Actual rates may vary, and are subject to change without notice. Other rate and point combinations are available. Rates locked in at application. If rates drop after application, borrower can pay 0.5% fee to get lower rate before commitment. Property must be within 100 miles of any UFCU Branch. \$250 OFF Mortgage Application Fee when applying online; only approved and closed mortgages qualify for discount; all discounts will be provided at time of closing. Membership eligibility required. See UFCU for complete details. UFCU reserves the right to change or terminate this offer without notice.

ДО УВАГИ НАШИХ ЧЛЕНІВ

46-і РІЧНІ ЗБОРИ ЧЛЕНСТВА

відбудуться

**В НЕДІЛЮ, 1 КВІТНЯ 2012 РОКУ,
О 2:00 ГОДИНІ ПО ОБІДІ**

місце проведення зборів -

**УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ ДІМ,
142 SECOND AVENUE, NEW YORK, NY 10003**

Порядком денним Зборів передбачено
обрання одного члена Дирекції внаслідок
закінчення каденції п. Володимира Дробенка.

Реєстрація членів починатиметься о 1:00 годині.
Просимо принести з собою членські книжки

Apartment for Rent

До винайму помешкання з двома спальнями на тихій вулиці в Newark, NJ (на межі з So. Orange, NJ). Ціна за домовленням. **Тел. 973-735-7331**

Друкарня

COMPUTOPRINT Corp.

Established 1972

Clifton, New Jersey

виконує друкарські роботи:

- книжки (в твердій і м'якій оправі)
- журнали (з експедицією, або без)
- канцелярські друки
- весільні запрошення (в укр. і англ. мовах)

Ваші замовлення виконуємо сумлінно, скоро і на час та з 30-літнім досвідом!

973-574-8800

Fax: 973-574-8887

e-mail: computopr@aol.com

СТЕФАН ВЕЛЬГАШ

Ліцензований Продавець
Страховання Життя

STEPHAN J. WELHASCH

Licensed Life Insurance Agent

Ukrainian National Assn., Inc.

2200 Route 10, P.O. Box 280, Parsippany, NJ 07054
Tel.: (973) 292-9800 (Ext. 3036) • Fax: (973) 292-0900
e-mail: swelhasch@unamember.com

ЮРІЙ СИМЧИК

Ліцензований Продавець
Страховання Життя

YURIY SYMCZYK

Licensed Life Insurance Agent

Ukrainian National Assn., Inc.

2200 Route 10, P.O. Box 280, Parsippany, NJ 07054
Tel.: (973) 292-9800 (Ext. 3055) • Fax: (973) 292-0900
e-mail: symczyk@unamember.com

DNIPRO LLC.

**ПАЧКИ, АВТОМОБІЛІ
ТА КОНТЕЙНЕРИ
В УКРАЇНУ**

- Туристичні послуги: авіаквитки і візи в Україну та інші країни
- Грошові перекази у всі країни світу • Українські та європейські компакт-диски • Українські сувеніри та хустки
- Телефонні картки: 80 хвилин розмови за 5 дол.

ROSELLE, NJ
645 W. 1st Ave.
Tel.: (908) 241-2190
(888) 336-4776

CLIFTON, NJ
565 Clifton Ave
Tel.: (973) 916-1543

PHILADELPHIA, PA
1916 Welsh Rd., Unit 3
Tel.: (215) 969-4986
(215) 728-6040

**LVIV EXPRESS
PARCEL SERVICES**

1111 East Elizabeth Ave. (908) 925-0717
Linden, New Jersey 07036

PACKAGES TO UKRAINE

BELOUSSIA • RUSSIA • POLAND • ESTONIA • LATVIA • LITHUANIA • SLOVAKIA

МОРЕМ мінімум 10 фунтів	ЛІТАКОМ 2-3 тижні мін. 10 фунтів	ДОЛЯРИ Пересилка і доставка	ЕЛЕКТРОНІКА 220 V

15 років в бізнесі чесно і добросовісної праці.

Полагоджуємо митні справи.

У зв'язку з розширенням компанія пошукує агентів до співпраці.

Доставляємо пакки до України, Білорусі, Росії, Польщі, Естонії, Литви, Латвії, Словачії.

Підбираємо пакки з дому безкоштовно.

Пересилка пакоч через UPS для клієнтів з інших штатів.

Call Toll Free 1-800-965-7262

2200 Route 10 West, Suite 109
Parsippany, NJ 07054
(973) 538-3888 • Fax: (973) 538-3899

ROXOLANA

INTERNATIONAL TRADE, LTD
e-mail: roxolanald@roxolana.com
web: www.roxolana.com

ПАКУНКИ В УКРАЇНУ

МОРЕМ • АВІА

Вага від 10 до 150 фунтів *

- Пересилайте пакунки до нас через UPS.
- Додаткова знижка для організацій.
- Користуйтеся нашими ARS наліпками.
- Для замовлення наліпок, для підбору пакунків телефонуйте: (973) 538-3888.
- Пакунки до Росії, Латвії, Литви, Естонії, Білорусі, Молдови, Казахстану, Грузії, Вірменії, Польщі, Чехії і Словаччини.
- Готові продуктивні пакунки з каталога.
- Медикаменти на замовлення до України.

ROXOLANA Travel

- У нас можна замовити авіаквитки на будь-які авіакомпанії до більшості європейських країн.
- Візові послуги до України (без запрошення).
- Зустрічаємо і відвозимо на летовище.
- Пашпортні послуги. Обмінюємо старі пашпорти на нові українські.

ROXOLANA Money Service

ПЕРЕСИЛАЄМО ГРОШІ В УКРАЇНУ:

\$100 - \$8	\$500 - \$12	\$900 - \$20
\$200 - \$10	\$600 - \$15	\$1000 - \$20
\$300 - \$12	\$700 - \$17	\$1500 - \$37.50
\$400 - \$12	\$800 - \$17	\$2000 - \$50

Маємо ліцензію на пересилку доларів. Також пересилаємо в інші країни.

* Додаткова оплата за доставку. Існують певні обмеження.

ЗАМОВЛЯЙТЕ

Харчовий пакунок „Родинний“ з каталога

вміст пакунка:

борошно - 20 ф., гречка - 10 ф., олія - 1 гальон, тушонка - 3 ф., салями - 3 ф., родзинки - 3 ф., дріжджі - 1 ф., кава мелена - 2 ф., шоколад - 2 плитки. Ціна \$99 за 51 ф.

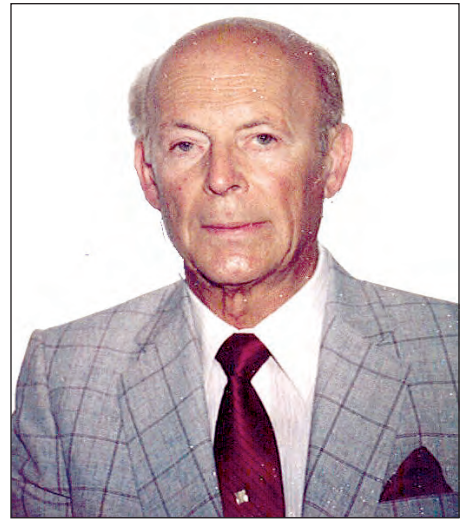
Світлій пам'яті патріота-націоналіста

Наша громада в США попросила з видатним українцем, вірним сином рідної землі, д-ром Богданом Шебунчаком. Від нас пішов вірний і активний член Організації Українських Націоналістів, багаторічний член Проводу ОУН, найстарший член Сенату ОУН.

Ми втратили вірного друга, який за будь-яких історичних обставин та поворотів у власній долі через усе своє життя проніс вірність приязі члена ОУН та відданість українській ідеї. Він був і назавжди залишиться прикладом служіння Україні та українському народові.

Опинившись з чужої злої волі далеко від Батьківщини, від рідної Івано-Франківщини, він повністю реалізував себе у Західному світі як особистість, як визнаний і поважний фахівець, став членом багатьох авторитетних американських лікарських товариств. Але поряд з цим успіхом д-р Б. Шебунчак продовжив свою громадсько-політичну та суспільну працю для України, віддаючи їй усю свою душу та увесь свій професійний та життєвий досвід.

Окрім активної праці в ОУН, він був поважним членом, а згодом головою і Почесним головою Організації Державного Відродження України, активним членом, а згодом головою Управи Українського Лікарського Товариства Америки, членом та головним лікарем Українського Народного Союзу, членом Українського інституту Америки, головою Українського Світового Комітету для спортивних ігор, членом Українського Конгресового Комітету Америки, головою Крайо-

Св. п. д-р Богдан Шебунчак

вої Ради Української Координаційної Ради та членом Президії Світового Конгресу Вільних Українців.

Він був щедрим жертводавцем, завжди підтримував українські церковні громади, допомагав у здійсненні різноманітних освітніх, наукових та культурних українських справ. Один лише цей неповний перелік суспільного внеску д-ра Б. Шебунчака засвідчує масштаби його постаті для української справи.

Пам'ять про д-ра Б. Шебунчака залишиться в наших серцях назавжди.

Від імені Проводу ОУН висловлюємо рідним і близьким д-ра Б. Шебунчака глибоке співчуття та скорботу.

Вічна Йому пам'ять!

Провід Українських Націоналістів, Київ

У світлу пам'ять

інженера

Євгена Івашкова,

наукового дослідника,

буде відслужена

Служба Божа з Панахидою

22 березня 2012 р. о год. 8:30 ранку,

у церкві св. Юра при 7-ій вулиці у Нью-Йорку.

У пам'ять покійного

Євгена: мужа, батька і дідуся, на церкву св. Юра складають 300 дол.

Дружина Євгенія з родиною

1-888-ПАКУНОК (725-8665)

Пам'яті Марії Фішер-Слиж

Я довго не знав, що її звали Марія, оскільки чув у Торонто від її приятелів: „Уся“, „наша Уся“, „пані Уся“. Дивуючись такому несподіваному імені, намагався збагнути його походження. Вже згодом вона розповіла: це ім'я залишилося їй з далеких днів дитинства. Одне з п'яти дітей Ольги й Адольфа Слижив у Коломиї готовно відгукувалося на таке скорочення імені: дівчинка сама звиклася з ним, звикли до нього рідні й знайомі, й вона пішла з ним у життя крізь простір і час.

На біографії Марії Фішер-Слиж також лежить виразний знак історії. 1939 року батьки раптово й не зі своєї волі змінили місце проживання. Випускні іспити гімназистка М. Слиж склала в Холмі, а за кілька місяців, опинившись в списку ворогів народу (так званих), а отже, й радянської влади, родина судді Слижа зуміла втекти з допомогою добрих людей до польського Белза. По війні – табір переміщених осіб у Німеччині, де сотні тисяч людей різних національностей в стані невагомості й невідомості чекали вирішення своєї долі: чи дозволять їм виїхати до котроїсь з держав західного світу, чи передадуть кремлівській владі, що нічого доброго їм не обіцяло.

Молодь вивчала чужоземні мови, вірячи, що їй пощастить залишитися в країнах західного світу. М. Слиж пішла на медичний факультет німецького університету Людвіка Максиміліана. Цим вона завдячила своєму доброму знанню німецької мови, вивченої в гімназії, і любові до німецької літератури.

1950 року вона стала доктором медицини й емігрувала з родиною до США, де тривалий час працювала педіатром. Згодом започаткувала приватну практику, якій віддала 31 рік. Вийшовши на пенсію, переїхала до Торонто, де стала душею кількох українських організацій. І звичайно ж, першою серед них було Товариство приятелів України, ще коли воно називалося Товариством приятелів Руху.

Однією з пріоритетних програм цієї організації були Канадсько-

українські бібліотечні центри. Видання з історії України та української культури, книги репресованих письменників і письменників-емігрантів, філософські, політологічні довідники пересіли в Україну, де було відкрито Канадсько-українські бібліотечні центри в Луганську, Донецьку, Харкові, Севастополі, Симферополі, Одесі, Чернігові, Сумах, Дніпропетровську. М. Фішер-Слиж була на відкритті всіх центрів. А деякі з них мали лише одного єдиного мецената. І ним була саме вона. Під час відкриття центрів у Чернігові, Сумах, Дніпропетровську й у Криму були урочисті вручення нагород М. Фішер-Слиж найкращим учителям української мови й літератури.

Ще на початку 1960-их років з'явився у США двотомник Наталени Королевої. Здається, це було перше книжкове видання, до якого фінансово прилучилася меценатка. Потім було чимало книг, яким М. Фішер-Слиж допомогла з'явитися в світ.

За роки незалежності України „пані Уся“ приїздила до нас майже 50 разів. Член Ліги українських меценатів, управи Товариства приятелів України, Наукового Товариства ім. Шевченка, Світового українського лікарського товариства, а також голова Історичного товариства ім. Олександра Оглобина в Торонто – все це М. Фішер-Слиж.

Не можна не захоплюватися ентузіазмом і винятковою щедрістю цієї людини. Важко знайти в Україні якусь місцину, де не побувала „пані Уся“. Вона при кожній зустрічі захоплено розповідала, звідки оце щойно повернулася.

Мріяла, що піде на пенсію і весь свій час присвятить читанню всіх тих великих книг, які не встигла прочитати за напруженою медичною працею.

Але вільного часу в неї зовсім не було.

Був час для інших, а для себе його не вистачало. Так буває тільки з людьми справді золотої душі.

Михайло Слабошпицький,
Київ

Наукове Товариство ім. Шевченка в Америці повідомляє своїх членів та громаду що 13 лютого 2012 р. відійшла з цього світу член НТШ-А, лікар і меценат

СВ. П.

д-р МАРІЯ ФІШЕР-СЛИЖ

нар. 13 вересня 1922 р. в Коломиї.

Голова Комітету приятелів академічної гімназії у Львові, автор статей на медичні теми.

Рідним складаємо співчуття.

Вічна їй пам'ять!

Управа НТШ в Америці

Наукове Товариство ім. Шевченка в Америці повідомляє своїх членів та громаду що 12 лютого 2012 р. відійшов з цього світу дійсний член НТШ-А

СВ. П.

д-р ЛЕОНІД МОСТОВИЧ

нар. 4 жовтня 1919 р. в м. Березне на Волині.

Професор-емеритус, колишній Голова Департаменту радіології медичної школи Університету Кентакі.

Автор статей у наукових виданнях, виступів з української проблематики в американській і українській пресі. Ініціатор і учасник співпраці радіологів США й України. Співзасновник і член редколегії "Радіологічного журналу" (Харків).

Рідним складаємо співчуття.

Вічна йому пам'ять!

Управа НТШ в Америці

SO. BOUND BROOK MONUMENT CO. LLC

УКРАЇНСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО

ДАРКО ВОЙТОВИЧ, власник
(908) 647-7221 • (732) 356-1209

СТАВИМО ПАМ'ЯТНИКИ, МАВЗОЛЕЇ, СТАТУЇ З РІЗНИХ ГРАНІТІВ, БРОНЗИ НА ПРАВОСЛАВНОМУ ЦВИНТАРІ СВ. АНДРІЯ В С. БАВНД БРУКУ, СВ. ДУХА В ГЕМПТОНБУРГУ ТА ІНШИХ.

Oblast Memorials

845-469-4247 E-mail: oblast@optonline.net

ОБСЛУГОВУЄ УКРАЇНСЬКУ ГРОМАДУ В NY/NJ/СТ/РА
З ВИРОБОМ ЗНАМЕНИТИХ

~ ПАМ'ЯТНИКІВ ~ МАВЗОЛЕЇВ

НА ВАШЕ БАЖАННЯ МОЖЕМО ЗУСТРІТИСЯ З ВАМИ
У ВАШОМУ ДОМІ, ЩОБ ОБГОВОРТИ ВАШ ПРОЄКТ.

У глибокому смутку повідомляємо бувших учнів шкіл Міттенвальдського табору, та всю українську громаду, що 20 лютого 2012 року відійшла у вічність голова комітету Зізів Міттенвальдської гімназії

СВ П

ДАРІЯ ПУШКАР ШУСТ

Управа комітету і все членство висловлюють щирі співчуття чоловікові Ігореві та дітям з родинами.

Вічна їй пам'ять!

За мову і зміст посмертних оголошень і подяк редакція не відповідає

LYTWYN & LYTWYN

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS

Theodore M. Lytwyn, Manager

NJ Lic. No. 3212

AIR CONDITIONED

Обслуга ЩИРА і ЧЕСНА.
Our Services Are Available
Anywhere in New Jersey.

Також займаємося похоронами на цвинтарі в Бавнд Бруку і перенесенням Тлінних Останків з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Avenue
(corner Stanley Terr.)
UNION, N.J. 07083
(908) 964-4222
(973) 375-5555

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами в **BRONX, BROOKLYN, NEW YORK** і околицях

ДАНИЛО БУЗЕТА – директор
Родина **ДМИТРИК**

Peter Jarema Funeral Home, Inc.

129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y. 10009

(212) 674-2568

Родина повідомляє приятелів, знайомих та українську громаду що

в 20-ту річницю відходу у вічність

СВ. П.

мг'р Ірини (Орисі) Городиловської

та

в 30-ту річницю відходу у вічність

СВ. П.

д-ра Юрія Городиловського

будуть відправлені Поминальні Служби Божі в:

- Церкві свв. Володимира і Ольги в Чикаго, Ілл., 19 березня 2012 р. о год. 8:00 ранку;
- Церкві св. Івана Хрестителя в Ірвінгтоні, Н. Дж., 21 березня 2012 р. о год. 6:00 веч.;
- Церкві Новомучеників УГКЦ в Стриївському Парку у Львові, Україна, 17 березня 2012 р.
- Соборі св. Софії у Римі, Італія, 18 березня 2012 р.

Родина просить прилучитися до молитов за спокій душ покійних.

- Дочки - Зірка Городиловська-Смородська з мужем Мирославом і родиною
- Марта Городиловська-Козицька з родиною.

Вічна їм пам'ять!

З глибоким смутком ділимося вісткою, що 16 лютого 2012 р. відійшла у вічність на 94-му році життя наша найдорожча мама, тета, медична сестра акушерського відділу

СВ. П.

СВІТЛАНА МАСЛІВЕЦЬ

Похоронні відправи і поховання відбулися 17 лютого 2012 р. Прах покійної похований в штаті Мейн.

У глибокому смутку залишилися:

- дочки - Оксана з мужем Ларрі
- Наталка з мужем Вільямом
хресна дочка - Христина Овад
племінниця - Ярослава з мужем Кеном
внуки - Катерина, Микола, Нарада

Все своє життя наша мама своєю добротою посвячувалась дітям, внукам, допомагала всім нужденним людям.

Вічна їй пам'ять!

З волі Всевишнього дня 17 лютого 2012 року відійшов у Божу вічність наш найдорожчий МУЖ, БАТЬКО і ДІДО

СВ. П.

ПЕТРО ПОЛІЩУК

колишній старшина Першої Української Дивізії, Української Національної Армії.

Покойний народився 18 червня 1922 року в селі Тростянець на Волині. Середню освіту одержав у Дрогобичі. Після закінчення війни проживав у Мюнхені, Німеччина, і працював в адміністрації Українського військового журналу "Вісті". У 1961 році з дружиною Анною та синами Володимиром і Романом імігрував до США і замешкав в Баффало, Н. Й. Того ж року одержав працю в Physiology Department, School of Medicine at the University of Buffalo. В тому відділі працював аж до відходу на пенсію.

Похоронні відправи відбулися з церкви св. Миколая на цвинтар Mt. Calvary у Баффало, Н. Й.

З великим жалем залишилися:

- дружина - АННА
сини - ВОЛОДИМИР
- РОМАН з дружиною ЛЕСЛІ і донею КЕЙТЛІН
швагрова - НАДІЯ БЛЕНДОНОГА з родиною
родина в Америці й Україні.

Складаємо сердечну подяку всім що вшанували пам'ять Покойного своєю присутністю на похоронах, за молитви, за пожертви на Служби Божі і харитативні цілі. Просимо згадати Покойного у молитвах.

Вічна йому пам'ять!

бл. п.

МИХАЙЛО ПЕТРИНА

1го березня, 1929 р. - 9го лютого, 2012 р.

Ми живі свідки Ваших подвигів - будемо завжди Вас пам'ятати.

Вічна йому пам'ять

Українська Капеля Бандуристів ім. Тараса Шевченка

Любі жінки!
Вітаємо Вас зі святом весни,
8 березня!

Бажаємо Вам якомога
більше посмішок, квітів та
радощів у Вашому житті!

**WESTERN
UNION**

moving money for better